

አዲስ ዘመን

ረቡዕ

82ኛ ዓመት ቁጥር 081 ኅዳር 21 ቀን 2015 ዓ.ም ጥጋ 10.00

ብዕራችን ስኢትዮጵያ ህዳሴ ይተጋል!

“ኢትዮጵያ ወደ ብልጽግና ስምታደርገው ጉዞ በይነ መረብ መልካም ዕድል ይፈጥርላታል”

- ጠቅላይ ሚኒስትር ዐቢይ አሕመድ (ዶ/ር)

ዳግማዊት ገርማ

አዲስ አበባ፡- ኢትዮጵያ ወደ ብልጽግና ስምታደርገው ጉዞ በይነ መረብ መልካም ዕድል ይፈጥርላታል ሲሉ ጠቅላይ ሚኒስትር ዐቢይ አሕመድ ተናገሩ። በኢትዮጵያ የበይነ መረብ ተጠቃሚዎች ቁጥር ከአምስት ዓመት በፊት ከነበረበት 19 ሚሊዮን በአሁኑ ወቅት ከ30 ሚሊዮን በላይ መድረሱንም ጠቁመዋል።

ጠቅላይ ሚኒስትር ዐቢይ አሕመድ ትናንት በተባበሩት መንግሥታት ድርጅት የአፍሪካ ኢኮኖሚክ ኮሚሽን አዳራሽ በተከፈተው 17ኛው ዓለም አቀፍ የበይነመረብ አስተዳደር ጉባኤ ላይ በመገኘት ባስተላለፉት መልዕክት እንደገለጹት፤ ኢትዮጵያ የበይነ መረብ ተደራሽነትን በማስፋፋትና የሳይበር ደህንነትን በማስጠበቅ ረገድ በርካታ ሥራዎችን እየሠራች ሲሆን በዚህ ሂደት ላይም ዘርፉ ለብልጽግና ጉዞዋ የሚፈጥሩትን መልካም ዕድል እንደ አዳጊ ሀገር እውቅና ትሰጣለች።

ኢትዮጵያ በዲጂታል ቴክኖሎጂና ኢንፎርሜሽን ዘርፍ ፈጣን ለውጥ እያመጣች ስለመሆኑ የተናገሩት ጠቅላይ ሚኒስትር ዐቢይ፤ የበይነ መረብ አገልግሎት የበለጸገች ኢትዮጵያን እውን ለማድረግ የተያዘውን የአስር ዓመት እቅድ ተግባራዊ ለማድረግ የሚኖረውን ፋይዳም አስረድተዋል።

በዘመነ ዲጂታል የበይነ መረብ ጠቀሜታ ዘርፈ ብዙ መሆኑን የገለጹት ጠቅላይ ሚኒስትር፤ በትራንስፖርት፣ በግብርና እንዲሁም በጤና እድገት ላይ ዘርፉ ያለውን አወንታዊ ድጋፍም አመለክተዋል።

ጠቅላይ ሚኒስትር በበይነመረብ አስተዳደር ጉባኤው ላይ የኢትዮጵያን የአይሲቲ እና የዲጂታል ትራንስፎርሜሽን ጉዞ በማገልገል ተጨባጭ እና ተግባራዊ ሊሆኑ የሚችሉ ሐሳቦችን እንዲያዘጋጅም አደራ ብለዋል።

አፍሪካ ደህንነቱ የተጠበቀ የበይነመረብ አስተዳደር ሊኖራት ይገባል ያሉት ጠቅላይ ሚኒስትር፤ የበይነ መረብ አስተዳደር በጠንካራ ፖሊሲ መደገፍ እንደሚገባውም አሳስበዋል።

“ኢትዮጵያ ወደ ... ወደ ገጽ 4 ዞሯል

ፎቶ - በዐሐድ ገገሣ

የሽፌ ኃይል ማስተላለፊያ መስመር ጥገና በሁለት ቀናት ይጠናቀቃል

ገንባት ተስፋማርያም

አዲስ አበባ፡- ከሽፌ ሽፌ ከተማ የሚደርሰው የከፍተኛ ኤሌክትሪክ ኃይል መስመር ጥገና ሥራ በሁለት ቀናት ውስጥ እንደሚጠናቀቅ የኢትዮጵያ ኤሌክትሪክ ኃይል አስታወቀ።

የኢትዮጵያ ኤሌክትሪክ ኮሙኒኬሽን ኃላፊ ሞገስ መኮንን በተለይ ለኢትዮጵያ ፕሬስ ድርጅት እንደገለጹት፤ በሰሜን ኢትዮጵያ በተካሄደው ጦርነት ጉዳት ከደረሰባቸው መስመሮች መካከል አንዱ በሆነው ከሽፌ ሽፌ ከፍተኛ የኤሌክትሪክ ኃይል መስመር ጥገና ለማጠናቀቅ ባለሙያዎች ጥረት እየደረጉ ይገኛል።

የሽፌ ኃይል ... ወደ ገጽ 4 ዞሯል

ሽፌ ከተማ

ደርባ ሚድሮክ ሲሚንት ኃ/የተ/የግል ማህበር

በልዩ የደርባ ሲሚንት መስመር 8688 ወይም
 - 0111 26 26 27 - 0922 11 53 24/26
 - 0111 26 26 28 - 0922 72 74 48/49
 - 0111 26 26 29 - 0922 72 38 70
 - 0111 26 26 30 - 0922 72 38 72
 ፋክስ:- 0111 26 23 45 እና
 0111 26 23 18

ይዘዙን
 ደረጃቸውን ጠብቅን የምናመርታቸውን ጥራት ያላቸው የሲሚንት ምርቶች ቤትዎ ወይም ፕሮጀክትዎ ደጃፍ ላይ ያለውጣ ውረድ በደርባ ትራንስፖርት ኃ.የተ.የግ.ማ አማካይነት እናቀርባለን።

ነገን ዛሬ እንሥራ

ኢ-ቭ
 የሴቶች ንፅህና መጠበቂያ

0911113801 0911176500

ዓለም በቀጣይ ስስተማማኝና ስኬታዊ የዲጂታል ደህንነት እንደሚያስፈልጋት ተገቢ

- በዓለም ላይ ሦስት ቢሊዮን ዜጎች የበይነ መረብ አገልግሎት ተጠቃሚ አይደሉም

ሞገስ ተስፋ

አዲስ አበባ፡- ዓለም በቀጣይ ስስተማማኝና አካታች የዲጂታል ደህንነት ያስፈልጋታል ሲሉ የተባበሩት መንግሥታት ድርጅት ዋና ጸሐፊ አንቶኒዮ ጉተሬዝ ገለጹ። በዓለም ሦስት ቢሊዮን ዜጎች የበይነ መረብ አገልግሎት ተጠቃሚ እንዳልሆኑም አመለክተዋል።

ዓለም በቀጣይ ... ወደ ገጽ 4 ዞሯል

ስት ዑሳማን ሱረር
በደቡብ ክልል የምርት ብክነትን ስመቀነስ ስቅድመ ምርት ሥራ ልዩ ትኩረት ተሰጥቷል

- ከመኸር እርኝ 88 ሚሊዮን ኩንታል ምርት ይጠበቃል
- 22ሺህ ሄክታር መሬት በበጋ ስንዴ ለመሸፈን ታቅዷል

ገመቹ ክድር

አዲስ አበባ :- የምርት ብክነት ለመቀነስ በቅድመ ምርት ሥራዎች ላይ በትኩረት እየተሠራ መሆኑን የደቡብ ብሔሮች፣ ብሔረሰቦችና ሕዝቦች ክልል የገጠር ክልላት በደቡብ ክልል ... ወደ ገጽ 4 ዞሯል

አዳማ ቆርቆሮ ፋብሪካ
ADAMA STEEL FACTORY

ሚስጫ ከ3 ቆጥሮ ከ15 ቆጥሮ

የብረት ስጦታ ስጦታ ስጦታ ስጦታ ስጦታ

0940 505050/0940 606060/0940 909090/0940 808080/0920 656565

“የሰላም ስምምነቱን የሚቃወሙ ጽንፈኞችን ዓላማ ማክሸፍና ሴራቸውን ማጋለጥ ይገባል”

- አቶ ሲራክ አማራ (ወዳ ሻምበል) የቀድሞ ሠራዊት አባል

ገጽ 3

ከ250 ሺህ በላይ ተገልጋዮች ይጠቀሙበታል ተብሎ የሚጠበቀው “ሳንቲም ፔይ” የተሰኘ የክፍያ ሥርዓት ይፋ ተደረገ። ሳንቲም ፔይ ባንኮች ለፖስት ማሸነፍ ለሰፍራት ባንኮች የሚያወጡትን ወጭ በሀያ አጥፍ ይቀንሳል ተብሏል።

ዳግማዊት ገርማ

ከ250 ሺህ በላይ ተገልጋዮች ይጠቀሙበታል ተብሎ የሚጠበቀው “ሳንቲም ፔይ” የተሰኘ የክፍያ ሥርዓት ይፋ ተደረገ። ሳንቲም ፔይ ባንኮች ለፖስት ማሸነፍ ለሰፍራት ባንኮች የሚያወጡትን ወጭ በሀያ አጥፍ ይቀንሳል ተብሏል።

በክፍያ ሥርዓቱ ማስተዋወቅ ማረጋገጥ ላይ ተገኝተው ንግግር ያደረጉት የኢንፎርሜሽን ማረጋገጫ ደህንነት አስተዳደር ምክትል ዳይሬክተር ትዕባይ ለሚኒስትር አንደተናገሩት፤ መሰል ቴክኖሎጂዎች በዘርፉ የሚስተዋሉ ችግሮችን ለመቅረፍና ሀገራዊ ግብን ለማሳካት ትልቅ ሚና ይጫወታሉ ብለዋል።

ምክትል ዳይሬክተሩ መንግሥት የዲጂታል ክፍያ ሥርዓቶችን ለማዘመን ከፍተኛ የማሻሻያ ሥራዎችን በመስራት ላይ እንደሚገኝ ገልጸው፤ ይህንንም እንደ መልካም አጋጣሚ በመጠቀም ሳንቲም ፔይ ፋይናንሻል ስሌትን ይዟቸው የቀረባቸው የዲጂታል ክፍያ ሥርዓቶች ዘርፉን ወደ ተሻለ ደረጃ የሚያሸጋግሩ መሆናቸውን ተናግረዋል።

መተግበሪያዎቹ ሙሉ በሙሉ በኢትዮጵያውያን ወጣቶች መሠራታቸውን የገለጹት ምክትል ዳይሬክተሩ “ይህም እንደ ሀገር ዲጂታል ኢትዮጵያን እውን ለማድረግ በሚደረገው ጉዞ ላይ እምቅ አቅም ያላቸው ብቁ ወጣት የቴክኖሎጂ ባለሙያዎች እንዳሉን ማረጋገጫ ነው።” ሲሉ ገልጸዋል።

የሳንቲም ፔይ ፋይናንሻል አክሲዮን ማኅበር ቦርድ ሰብሳቢ ፕሮፌሰር ዳንኤል ቅጣው በበኩላቸው እንደተናገሩት፤ ሙሉ በሙሉ በኢትዮጵያውያን የተሠራው የክፍያ ሥርዓቱ ሀገራችን ለዘርፉ የምታወጣውን የውጭ ምንዛሪ ያስቀራል።

እንደ ፕሮፌሰሩ ንግግር፤ ዓለማችን በሁሉም ዘርፍ ከዚህ በፊት ታይቶ በማይታወቅ መንገድ ከፍተኛ ውድድር ውስጥ ትገኛለች፤ በፖለቲካ፣ በኢኮኖሚ፣ በቴክኖሎጂ በመቀየር ላይ ያለች ወደ ፊትም የምትቀየር ስትሆን ይህን የተቀየረ ዓለም በድሮ አሠራርና ልምድ መቋቋም ከባድ ነው።

ዓለም በፖለቲካ፣ በኢኮኖሚና በቴክኖሎጂ እየደጠች በመሄድ ላይ እንደምትገኝ የገለጹት ፕሮፌሰር ዳንኤል፤ ከዓለም አኩሪ ካልተሄደ የዘመንን ተግዳሮት መቋቋም የሚቻል አይደለምና ቴክኖሎጂው ሀገርን ከዘመን አኩሪ ማራመድ የሚያስችል ነው ብለዋል።

ፕሮፌሰሩ በአሁኑ ወቅት አብዛኛዎቹ የገንዘብ ዝውውሮች በካርድ የሚከናወኑ መሆናቸውን በማንሳት፤ ከዓለም ጋር እኩል ለመጓዝ ሀገርን ከዘመን ጋር በቴክኖሎጂ ማራመድ እንደሚገባ አስረድተዋል።

ይህ የዲጂታል ክፍያ ሥርዓትም በኢትዮጵያ ደህንነት መረብ ኤጀንሲ የደህንነት ምርመራ ስርተፊኬት ያገኘ ሲሆን፤ በዓለም አቀፍ ደረጃም፤ ደህንነቱ መረጋገጡንም ቦርድ ሰብሳቢው ጨምረው አስረድተዋል።

ባንኮችም ለፖስት ማሸነፍ የሚያወጡትን ዋጋ በ20 በመቶ በማሳነስ ትልቅ የውጭ ምንዛሪ ወጪን ማዳን እንደሚችሉም ተናግረዋል።

ተንቀሳቃሽ ፓስ ማሸነፍ የውጪ ሀገራት የክፍያ ካርዶችን የሚቀበሉና የሚያስተናግዱ መሆናቸውንም የገለጹት ፕሮፌሰሩ፤ በቅርቡም ከአውሮፓ ባንኮች እንዲሁም ከ10 ሺህ በላይ የሆኑ የአሜሪካን ባንኮች ወደ ሥርዓቱ የሚገቡበት ሁኔታ ላይ የሚያስፈልጉ ቅድመ ንግግሮች በመጠናቀቅ ላይ መሆናቸውን አስረድተዋል።

የሳንቲም ፔይ የሞባይል መክፈያ ሲስተም ባንኮችን እና ቴሌ ብርን ጨምሮ የቤል ክፍያዎችን ያስተሳሰረና ዲጂታል ኢትዮጵያን ለማየት በምናደርገው ጥረት ውስጥ ትልቅ እርምጃን ወደ ፊት የሚያራምድ ነው ተብሏል።

እነዚህንም የክፍያ ሥርዓቶችን ከስድስት አጋር ባንኮች ማለትም ከአቢሲንያ ባንክ፣ ከኢትዮጵያ ንግድ ባንክ፣ ቡና ባንክ፣ አዋሽ ባንክ፣ አማራ ባንክ እና ብርሃን ባንክ ከይሙሉ እና ቴሌ ብር ጋር በመተባበር ተግባራዊ ማድረጉን ገልጿል።

ኮሚሽኑ በክልሎችና የከተማ አስተዳደሮች ተጨባጭ መረጃዎችን ለማግኘት መሥራቱን ገለጸ

ፋንታነሽ ክንዳ

ኢዲዮ አበበ፡- የሀገራዊ ምክክር ኮሚሽን ባለፉት ጊዜያት ከትግራይ ክልል በስተቀር በሁሉም ክልሎች እና የከተማ አስተዳደሮች በመገኘት ተጨባጭ መረጃዎችን ለማግኘት መሥራቱን አስታወቀ።

የሀገራዊ ምክክር ኮሚሽን አባል ዶክተር ዮናስ አዳዬ ኮሚሽኑ ከተቋቋመ ጀምሮ ባለፉት ዘጠኝ ወራት ያካናወናቸውን ተግባራት በተመለከተ በሰጡት መግለጫ

አንዳሉት፤ ባለፉት ጊዜያት ከትግራይ ክልል በስተቀር በሁሉም ክልሎች እና የከተማ አስተዳደሮች በመገኘት ተጨባጭ መረጃዎችን ለማግኘት ሲሠራ ቆይቷል።

እስካሁን ባለው ጊዜም የሰሜን ጦርነት ጨምሮ በሂደቱ የተወሰኑ ችግሮች ቢያጋጥሙም የታዩ ሥራዎችን በተያዘላቸው ጊዜ ለማከናወን ሲንቀሳቀሱ መቆየቱን አስረድተዋል።

የኢትዮጵያ ሀገራዊ የምክክር ኮሚሽን በሰሜን ሀገራት ክፍል የነበረው ጦርነት በሌሎች ክልሎች

ኮሚሽኑ የሠራቸውን ሥራዎች በሰሜን የአገሪቱ ክፍል እንዳይሠራ አድርጎት እንደነበር ገልጿል።

የተለያዩ የማኅበረሰብ ክፍሎች ሀገራዊ ምክክር እንዲሳካ የሚያደርጉት ተነሳሽነት መልካም አጋጣሚ እንደሆነ ጠቅሰው፤ በተጨማሪም ምክክር የሰመረ እንዲሆን በምሁራን ብቻ የሚገታ ምክክር ሳይሆን ድምፅ ያጡ ወገኖች ድምፅ እንዲያገኙ በትኩረት እንደሚሠራ አመለከተዋል።

በትንሽ ካፒታል ትልቅ ደረጃ የደረሱ ሴት አርሶ አደሮች

ዋቅሹም ፍቃዱ

ኢዲዮ አበበ፡- ከቅርብ ጊዜ ወዲህ በሀገራችን በምግብ ራሳችንን ለመቻል የሚደረገው ጥረት በተጠናከረ መልኩ ቀጥሏል። ከዚህም አልፎ በግብርናው ዘርፍ እየተሠሩ ያሉ ሥራዎች ሀገራዊ ብልጽግናን ለማረጋገጥ በሚያስችል ቁመት ላይ ናቸው። ከዚህ ጎን ለጎንም በዘንድሮ ዓመት ጠቅላይ ሚኒስትሩ ያስጀመሩት የሰሜን ትሩፋት አንዱ ተስፋ የተጣለበት የምግብ ዋስትናን የማረጋገጥ ስልት ነው።

በቅርቡም የብልጽግና ሴቶች ለግብርናው ዘርፍ በከተማዎች ባስጀመሩበት ወቅት በመርሐግብሩ ላይ ያገኘናቸውና በትንሽ ካፒታል ተነስተው በከተማ ግብርና ትልቅ ደረጃ የደረሱ የሴት አርሶ አደሮችን ተሞክሮ ልናስቃኛት ወደድን።

ወይዘሮ ሙላቷ ገብረሥላሴ የቤተሰብ ካህናት ነዋሪ ሲሆን በከተማው በሚገኘው በኢ.ፌ.ዴ.ሪ አየር ኃይል በጽዳት ሠራተኝነት ተቀጥረው ከአጅ ወደ አፍ የሆነ ኑሮን ይመሩ ነበር። በ1990ዎቹ አካባቢ ለፋሲካ በዓል በ90 ብር የገዙት ፍየል እርጉዝ በመሆኗ ፍየሷን በማቆየት በዓሉን በሌላ ነገር ለማሳለፍ ወሰኑ። ፍየሷ ወለደች፤ ባልጠበቁት ሁኔታ ግልገሎቿ ተባዙ። ያኔ ነው የከተማ ግብርና ሀሳብ በውስጣቸው ያደረጉ።

ወይዘሮ ሙላቷ ፍየሎቹን በከፊል ወደ ሐበሻ ላም ቀየሩ፤ ለሚታዩ ወልዳ የላሞች ቁጥር እየጨመረ ሲመጣ ወይዘሮ ሙላቷ ላሞቹን ሸጠው ወደ ፈረንጅ የወተት ላሞች ቀየሩ። እንዲህ እያሉ ዛሬ ላይ ወደ አንድ ሚሊዮን ብር የሚጠጋ ሀብት አፍርተዋል።

የወይዘሮ ሙላቷ ገብረሥላሴ ሀሉም የአትክልት አይነት አረንጓዴ ካባ ደርበው ድህነትን የሚያስፈራሩ ይመስላሉ። የደለቡ በጎች ያስጎመጃሉ፤ ዶሮዎቹም ከአዳራሽ ያስካካሉ፤ ላሞቹም የተመልካቹን ቀልብ ይገዛሉ። በአጭሩ ከወይዘሮ ሙላቷ ገብረሥላሴ የተመጣጠነ ምግብ በአንድነት ያገኛሉ።

ወይዘሮ ሙላቷ የተሻለ ገቢ ለማግኘት ብሎም ለየኒቨርሲቲ ተመራቂው ለታላቅ ልጃቸው የሥራ እድል ለመፍጠር በአዲስ አበባ ሱፐር ማርኬት በመክፈት በልጃቸው አማካኝነት ምርታቸውን ለገበያ በማቅረብ ጥሩ ገቢ እያገኙ መሆናቸውን ነገሩ። ምርታቸውን ከቤጅቱ ወደ አዲስ አበባ ለማጓጓዝ የሚያግዛቸው መኪና መግዛታቸውንም እንዲሁ አክለው ነገሩ።

ወይዘሮ ሙላቷ ገብረሥላሴ

ወይዘሮ ካሳች ማትት

ወይዘሮ ሙላቷ በትንሽ ካፒታል ተነስተው በጠባብ ጻርአቸው ላይ በዚህ ደረጃ ውጤታማ መሆን በወቅቱ የአላቸውን ማሳ የጎበኙት የመንግሥት የሥራ ኃላፊዎች ሳይቀር አግራሞትን የሚገር ለከተማ ግብርና ተስፋ ሰጪ ጅምር መሆኑን ለመመልከት ተችሏል።

በተመሳሳይ መልኩ በከተማ ግብርና አስደማሚ ውጤት ያስመዘገቡት ሌላኛው የቤጅቱ ከተማ ሴት አርሶ አደር ወይዘሮ ካሳች ማትት ናቸው። ወይዘሮ ካሳች “ሀ” ብለው ወደ ከተማ ግብርና ሥራ ሲገቡ መነሻ ካፒታላቸው ከ10 ሺህ ብር የማይበልጥ ሲሆን ዛሬ ላይ የካፒታላቸው መጠን ከ7 ሚሊዮን ብር በላይ ነው።

የወይዘሮ ካሳች ጻር አትክልት፣ ዶሮዎች ላሞች ብቻ ሳይሆን በፍራፍሬ አሸብርቋል። በተለይ እንደ ሀገር ችግር የሆነው የከተማ ማኅበራዊ ደረጃ ላይ ተትረፍርፎ

ይገኛል። “የዘሆን ሳር” የሚባለው ሳር በአንድ በኩል የከተማዎች ቀለብ በመሆን በሌላ በኩል ደግሞ ቀደውን የአረንጓዴ ግርማ ሞገስ በማልበስ ልዩ የውበት ገጽታን ይሰጣል።

በወይዘሮ ካሳች ጻር ጎበኚዎችን ያስደመመው ሌላ ነገር የቴክኖሎጂ አጠቃቀም ነው። ከብቶቹን የሚያልቡ፣ ቅቤን ከወተት የሚለዩ እንዲሁም የዶሮዎችና የከተማዎች መኖር በደቂቃ የሚፈጩ ዘመናዊ ማሸነፍ በአንድ ላይ ይገኛሉ።

በጠባብ ቦታ በዚህ ደረጃ የደረሱ ሴት አርሶ አደሮቹ ሰፊ ቦታ ከተሰጣቸው ተግምር መሥራት እንደሚችሉም አስገንዝበዋል። የሌሎች ትሩፋትንም በተግባር ያሳዩ ምርጥ ተሞክሮዎች እንደሆኑ መገንዘብ ተችሏል።

በአላማጣ ከተማ ያሉ ትምህርት ቤቶች ወደ መደበኛ የመማር ማስተማር ሥራ ተመልሰዋል

ሞገስ ጸጋዬ

አላማጣ፡- ከሁለት ዓመት በኋላ በአላማጣ ከተማ ያሉ የአንደኛና ሁለተኛ ደረጃ ትምህርት ቤቶች ወደ መደበኛ የመማር ማስተማር ሥርዓት መመለሳቸውን የአላማጣ ከተማ አስተዳደር ትምህርት ጽሕፈት ቤት አስታወቀ።

የአላማጣ ከተማ አስተዳደር ትምህርት ጽሕፈት ቤት የመምህራን፣ ርዕሳነ መምህራንና ሱፐርቫይዘሮች ቡድን መሪ ፍቃዱ ዓለሙ እንደገለጹት፣ በአላማጣ ከተማ አራት ሁለተኛ ደረጃና ስምንት አንደኛ ደረጃ በድምሩ አስራ ሁለት ትምህርት ቤቶች አሉ። ይሁንና በጦርነቱ ምክንያት ትምህርት ቤቶቹ ሙሉ በሙሉ በከፊል ወድመዋል፤ ይሁንና ባላቸው አቅም ትምህርት እንዲጀምሩ ተደርጓል።

እንደ አቶ ፍቃዱ ማብራሪያ ትምህርት ቤቶች የወደሙት ማስተማሪያ ሰሌዳ አስከጠፋ ድረስ በመሆኑ ሙሉ በሙሉ ወደ መማር ማስተማሩ እንዲገቡ የመንግሥትና የጎብኪነት ርብርብ ያስፈልጋል። ለመማር ማስተማሩ አስፈላጊ የሆኑ መሳሪያዎችም መግለጻት አለባቸው። አካባቢው በጦርነት የቆየና ተማሪዎች ከትምህርት ገበታ ርቀው የቆዩ እንደመሆኑ ከትምህርት ገበታ የሚቀር ተማሪ እንዳይኖር ለማድረግም የትምህርት ንቅናቄ ያስፈልጋል። ስለሆነም ከወላጆች ጋር በመነጋገር ወደ ትምህርት ገበታቸው እንዲመለሱ የማድረግ ሥራ እየተሠራ ስለመሆኑ ገልጸዋል።

የአላማጣ ሙሉ አንደኛ ደረጃ ትምህርት ቤት ርዕሰ መምህር አቶ በርሄ ገሰሰ እንደገለጹት፣ ለሁለት ዓመት ያህል ዝግ የሆነ ትምህርት ቤት በመከፈቱ በጎብኪነት ምክንያት ከፍተኛ ደስታ ፈጥሯል። ተማሪዎችም ወደ ትምህርት ገበታቸው ተመልሰዋል፤ በአሁኑ ወቅትም ስድስት መቶ አርባ ዘጠኝ ተማሪዎች ተቀብለን እየተማርን ነው።

ከጥቅምት 21 ቀን 2015 ዓ/ም ጀምሮ የትምህርት እንቅስቃሴ ተጀምሯል ያሉት ርዕሰ መምህሩ፣ የምዝገባውን ሂደትና ትምህርት መስጠቱን ጎን ለጎን እያስከፈኑ ነው። ተማሪዎች ለመማር፣ መምህራን ለማስተማር እንዲሁም ቤተሰብ ልጆቻቸው እንዲማሩ ከፍተኛ ፍላጎትና ምኞት

ፎቶ - በምስራቅ ተስፋዬ

በመኖሩ ትምህርት ሲከፈት ሁሉም መደቦቹን ገልጸዋል። የትምህርት ቤቱ ንብረት በጦርነት ስለወደመ መማር ማስተማሩ ላይ ችግር አየፈጠረ ነው ያሉት አቶ በርሄ፣ በቀጣይ ለትምህርት ቤቱ አስፈላጊ የሆኑ ቁሳቁሶች እንዲገኙ ጠይቀዋል። ካለው ችግር የተነሳም አንድን አስከሬና ሦስትና አራት መምህራን በጋራ እየተጠቀሙ መሆኑን ገልጸዋል። ትምህርት ቤቱ በጀት ቢኖረውም ባንክ ዝግ

በመሆኑ ችግሩን እንዳባባሰበት ይገልጻሉ። ትምህርት ቤቱ የሕዝብ በመሆኑ በሙሉ አቅሙ ሥራ እንዲጀምር የሕዝብ፣ የመንግሥትና የተለያዩ አካላትን ተሳትፎ እንደሚያስፈልግ ገልጸዋል። የአላማጣ ሙሉ አንደኛ ደረጃ ትምህርት ቤት መምህር የሆነው መምህር ረዳ ሸበሽ እንደገለጹት፣ ረዘም ላለ ጊዜ ከተቋረጠ በኋላ ትምህርት ጀምሯል። ትምህርት

አቶ ፍቃዱ ሸበሽ

አቶ በርሄ ገሰሰ

መምህር ረዳ ሸበሽ ቤቱ በመከፈቱ ተማሪዎች ከፍተኛ ደስታ ተሰምቷቸዋል። እንደ መምህሩ ገለጻ፣ ተማሪዎች ለመማር፣ መምህር ለማስተማር ከፍተኛ ጉጉት ቢኖርም የወንበር አለመኖር፣ የመጽሐፍ እጥረት መኖርና ትምህርት ቤቶች ለመማር ማስተማር ምቹ አለመሆናቸው እኩል አየፈጠረ ነው።

ክፍለ ከተማው በ90 ቀን እቅድ የሚከናወኑ የልማት ሥራዎችን አስጀመረ

ፋንታነስ ክንዴ

አዲስ አበባ፡- በአራዳ ክፍለ ከተማ «አራዳን እንደገና» በሚል መሪ ሀሳብ በ90 ቀን እቅድ ለሚከናወኑ ሰው ተኮር የልማት ሥራዎች የሚጀምሩ መርሐ ግብር በትናንትናው ዕለት ተከናውኗል።

በመርሐ ግብር ላይ በከብር እንግድነት የተገኙት የአዲስ አበባ ብልጽግና ፓርቲ ጽሕፈት ቤት ኃላፊ አቶ መለስ አለሙ እንደገለጹት፣ በ90 ቀን እቅድ የሚከናወኑ ሰው ተኮር የልማት ሥራዎች ከመደበኛ ሥራ በተጨማሪ የጎብኪነትን እንግዳሪ ችግሮች ለመቅረፍ የሚከናወኑ ናቸው።

በዝቅተኛ የኑሮ ደረጃ ላይ የሚገኙ የጎብኪነት ክፍሎችን ሕይወት ለማሻሻል እየተሠሩ መሆኑን አስታውሰው፤ በየተቋማቱ ምቹና የተቀላጠፈ አገልግሎት አሰጣጥ እንዲኖር ለማስቻልም በትኩረት እየተሠሩ መሆኑን ጠቁመዋል።

ከዚህ ቀደም በአምስት ክፍለ ከተሞች የተገነቡ የ90 ቀን እቅድ ሥራዎች ውጤት በማስገኘት ሁለተኛ ዙር የ90 ቀን እቅድ ሰው ተኮር የልማት ሥራዎችን ወደ ማስጀመር መገባቱን ገልጸዋል።

ወደዚህ እቅድ ከመገባቱ በፊት በክፍለ ከተማው ያሉ አንገብጋቢ ችግሮችንና አስቸኳይ ሁኔታዎችን የመለየት ሥራ መሠራቱን ጠቅሰው፤ ዜጎች በተቀመጠው ስታንዳርድ መሠረት አገልግሎት እንዲያገኙ ማድረግ፣ መልካም አስተዳደርን ማስፈን፣ የሚስተዋሉ ብልሹ አሠራሮችን በመቀነስ የሕዝብን እንግልት መቀነስ የሚሉ ጉዳዮች ላይ በትኩረት መሠራት እንዳለበት ተለይቷል።

በተጨማሪም ከዚህ በፊት የተጀመሩ የልማት ሥራዎችን በአነስተኛ ወጪ በአጭር ጊዜና በከፍተኛ ጥራት ተፈጽመው ለአገልግሎት እንዲበቁ ለማድረግ አቅጣጫ መቀመጡንም አመለከተዋል።

የጎብኪነት ስራ ለማሻሻል በሚሠሩ ሥራዎች የባለሀብቶች እገዛ አስፈላጊ መሆኑን ጠቅሰው፤ በሚከናወኑ መሰል ሥራዎች ላይ ተሳትፎ እያደረጉ ለሚገኙ ባለሀብቶችም ምስጋና አቅርበዋል።

አቶ መስለሰ ሸበሽ

የአራዳ ክፍለ ከተማ ዋና ሥራ አስፈጻሚ አቶ ሞላ ንጉሥ በበኩላቸው፣ ክፍለ ከተማው የጎብኪነትን የኑሮ ጫና ለማቃለል በርካታ ሥራዎች እየተሠሩ መሆኑን ገልጸዋል።

አራዳ የአዲስ አበባ ከተማ የሁሉም ነገር መነሻ መሆኗን ያስታውሰው ዋና ሥራ አስፈጻሚው፣ በተቃራኒው ደግሞ ብዙ ኢኮኖሚያዊና ማህበራዊ ችግሮች በከፋ መልኩ የሚገለጥበት አካባቢ ነው ብለዋል።

ከተማ አስተዳደሩ ይህን ችግር ታሳቢ በማድረግ በየዓመቱ እቅድ በማቀድ ለተግባራዊነቱ ርብርብ እየተደረገ መሆኑን ጠቅሰው፤ ይህን ጥረት ወደውጤታማነት ከፍ ለማድረግ «አራዳን እንደገና» በሚል መሪ ቃል ሰው ተኮር የልማት ሥራዎችን ለማከናወን ወደ ተግባር መገባቱን አስታውቀዋል።

በትናንትናው ዕለት የተጀመሩ መሠረተ ልማቶች በተያዘው በ90 ቀን እቅድ የሚከናወኑ የልማት ሥራዎች የማህበረሰቡን ዘርፈ ብዙ ችግሮች ለማቃለል ትልቅ ሚና እንዳላቸው አመልክተው፣ ፕሮጀክቶቹ በተያዘው ጊዜ ውስጥ ተጠናቀው ለአገልግሎት እንዲበቁ ሁሉም ባለድርሻ አካላት የየድርሻቸውን ሚና እንዲወጡ ጥሪ አቅርበዋል።

G+4 እና G+6 የመኖሪያ ሕንጻዎች፣ የሽግር ዳቦና የአትክልት ማከፋፈያ ሰቆች፣ የሰፖርት ማዘውተሪያ ቦታዎች፣ አደባባዮችና የመንገድ አካፋዮች በ90 ቀናት ተገንብተው ለአገልግሎት ይበቃሉ ከተባሉ የልማት ሥራዎች ውስጥ የሚጠቀሱ ናቸው።

የኮንስትራክሽን ኢንዱስትሪው የሕዝቡን የልማት ፍላጎት ምላሽ እንዲሰጥ ማድረግ ይገባል

ውብሸት ሰንደቁ

አዳማ፡- የኮንስትራክሽን ኢንዱስትሪው ለመንግሥትና ለጎብኪነት የልማት ፍላጎት ምላሽ መስጠት የሚችልበት ደረጃ ላይ ማድረስ እንደሚገባ የከተማና መሠረተ ልማት ሚኒስቴር አስታወቀ።

የከተማና መሠረተ ልማት ሚኒስቴር ያዘጋጀው የኮንስትራክሽን ኢንዱስትሪ ልማት ፖሊሲ አፈፃፀም እና ቀጣይ አቅጣጫዎች ወውደ ጥናት በትናንትናው ዕለት በአዳማ ከተማ ሲካሄድ የከተማና መሠረተ ልማት ሚኒስቴር ሚኒስትር ዴኤታ ኢንጂነር ወንድሙ ሲታ እንደገለጹት፣ ሀገሪቱ የኮንስትራክሽን ኢንዱስትሪው ዕድገት አማራጭ ሳይሆን ብቸኛ ምርጫ የሚሆንበት የዕድገት ምዕራፍ ላይ ትገኛለች። በዘርፉ ይህን ከግምት ውስጥ ያስገባ የአሠራር ሥርዓት መዘርጋት አስፈላጊ ነው ብለዋል።

የተዘረጋውን የአሠራር ሥርዓትም የጋራ በማድረግ ወደ ተጨባጭ ለውጥ ማምጣት የሁላችንም ድርሻ ነው ያሉት ሚኒስትር ዴኤታው፣ ይህን ማድረግ ሲቻልም የኮንስትራክሽን ኢንዱስትሪው ለመንግሥትና ለጎብኪነት የልማት ፍላጎት በቂ ምላሽ ለመስጠት በሚችልበት ቁመት ላይ እንዲገኝ እንደሚያስችልም ተናግረዋል።

እንደ ሚኒስትር ዴኤታው ገለጻ፣ ዘርፉ በርካታ ከፍተኛ ሀብት የሚጎብኝበት እና በርካታ ባለድርሻዎችን በአንድ ጊዜ ማሳተፍ የሚችል ነው። ይህን ከግንዛቤ ያስገባ የአሠራር ሥርዓት መዘርጋት ጭምር ያስፈልጋል። በዚህም በባለድርሻዎች መካከልም ጠንካራ መስተጋብር በማስፈን በሂደት ተወዳዳሪ የኮንስትራክሽን ኢንዱስትሪ ለመፍጠር ይረዳል።

የዘርፉን ተወዳዳሪነት ለማሳልጠት ዘመናዊ የአሠራር ሥርዓትን በመዘርጋት የመረጃ ተደራሽነትን በማስፋት የኮንስትራክሽን ኢንዱስትሪውን ይበልጥ ተወዳዳሪ ማድረግ እንደሚገባ ኢንጂነር ወንድሙ ገልጸው፣ በዚህም ዘርፉን ለመንግሥትና ለሕዝቡ የልማት ፍላጎት ተገቢውን ምላሽ የሚሰጥበት ቁመት ላይ ማድረስ እንደሚገባ ጠቁመዋል።

መንግሥት የኮንስትራክሽን ኢንዱስትሪውን በአግባቡ

ኢንጂነር ወንድሙ ሲታ

በመምራት ሀገሪቱ ከዘርፉ ተገቢውን ጥቅም እንድታገኝ እየተሠራ ነው ያሉት ሚኒስትር ዴኤታው፣ ለዘርፉ በተሰጠው ትኩረት የ30 ዓመት ፍጥነት ካርታ እና የ10 ዓመት የኮንስትራክሽን ልማት ዕቅድ አውጥቶ እየሠራ መሆኑን አንስተዋል።

በተዘጋጀት ፍጥነት ካርታዎች ላይም ከክልል እና ከሌሎች የሚመለከታቸው አካላት ጋር የጋራ መግባባት ላይ መደረሱን ጠቁመው፣ ሆኖም የኮንስትራክሽን ኢንዱስትሪው በርካታ ሃብት የሚጎብኝበት እና ብዙ አካላት የሚላተፉበት በመሆኑ ለሀገሪቱ ልማት እና ዕድገት ከዚህ የተሻለ ተገቢውን አስተዋዕዮ በሚያደርግበት ቁመት ላይ ማድረስ ተገቢ ነው ሲሉ አብራርተዋል።

እንደ ኢንጂነር ወንድሙ ገለጻ፣ በመላው ሀገሪቱ ለማስፈፀም የታቀዱ የማህበራዊና ኢኮኖሚያዊ መሠረተ ልማት ዝርጋታዎች የሚመሩበት ሥርዓት ቀልጣፋና ውጤታማ በማድረግ ዘርፉ ለኢኮኖሚው የሚያበረክተውን አስተዋዕዮ የሚሰጥ የማይተካ ሚና አለው። ይህንንም ሥርዓት ለማረጋገጥ የሚያስችል የኢኮኖሚ ኮንስትራክሽን ኢንዱስትሪ ልማት ፖሊሲና የ10 ዓመት የኮንስትራክሽን ኢንዱስትሪ አቅም ማገባታ ፕሮግራም በማዘጋጀት ወደ ተግባራዊ እንቅስቃሴ ተገብቷል።

ኮንስትራክሽን ኢንዱስትሪ ልማት ላይ ስኬትን ለማስመዘገብ ያለመው ወውደ ጥናት ዘርፉ የሚመለከታቸውን የፌዴራል እና የክልል ከፍተኛ አመራሮች፣ የዩኒቨርሲቲ ማህበረሰብ አካላት፣ የፋይናንስ ተቋማት፣ እንዲሁም በኮንስትራክሽን ኢንዱስትሪው ውስጥ ያሉ የሙያ ማህበራት እና ሌሎች ተሞክሮችን ጥቅም ላይ ማድረግ ይገባል።

ርዕስ አንቀፅ

የሰላም ስምምነቱ ትግበራ ምንም ዓይነት ቅድመ ሁኔታ የለውም!

ለሁለት ዓመታት ያህል በመንግስትና በሕወሓት መካከል ሲደረግ የነበረው ጦርነት ጥቅምት 23 ቀን 2015 በፕሮቶኮል በተካሄደው የሰላም ስምምነት ህገ መንግስታዊ ስርዓቱን መሰረት አድርጎ ለአላዊነትና የግዛት አንድነትን ባከበረ መልኩ ዕልባት አግኝቷል። የተደረሰው ስምምነት ደም አፋላሹን ጦርነት ለማስቆም፣ የርዳታ እና መሠረታዊ አገልግሎቶች ለማስጀመርና የአገሪቱን የድንበርና የግዛት አንድነት እንዲሁም ሕገ መንግስታዊ ስርዓት እንዲከበር የማድረግ አላማ አለው።

ህገመንግስታዊ ስርዓቱ ከኢ.ፌ.ዴ.ሪ ህገ መንግስት የሚመነጭ ነው። በህገ መንግስቱ አንቀጽ 102 በፌዴራልና በክልል የምርጫ ክልሎች ነጻ ትክክለኛ ምርጫ በገለልተኝነት እንዲካሄድ የማድረግ ስልጣን ያለው የምርጫ ቦርድ እንደሆነ በግልጽ ተደንግጓል። ሆኖም ከዚህ ደንጋጌ በተቃራኒ መልኩ በትግራይ ክልል «ምርጫ» ተካሂዷል በሚል የትግራይ መንግስት መቋቋሙን ስህተት በሆነ መልኩ ለማወጅ መሞከሩ የሚታወስ ነው። በወቅቱም የኢትዮጵያ መንግስት በትግራይ የተካሄደውን «ምርጫ» እንዳልተካሄደ የሚቆጠርና የጨረቃ ምርጫ መሆኑን በመግለጽ ተቀባይነት እንደሌለው አስታውቆ ነበር።

ይህን ሃሳብ የሚያጸና ውሳኔ በደቡብ አፍሪካ ፕሮቶኮል በተካሄደው ስምምነትም ስፍራ እናገኘዋለን። ምርጫው ህገ ወጥ በመሆኑም በትግራይ የሽግግር መንግስት ይቋቋማል፤ በሂደትም ምርጫ ተካሂዶ ክልሉን የሚያስተዳደር መንግስት ይጻፍል። ስለሆነም አሁን ባለው ሁኔታ የትግራይ ህዝብን ሰላም የሚያስጠበቀውና ህጋዊ ውክልና ያለውም የፌዴራል መንግስት ብቻ ነው። ከዚህ ውጭ በትግራይ ህዝብ ተመርጫለሁ የሚል ህጋዊ አካል የለም። ስለሆነም ከዚህ ውጭ የሚቀርቡ ጉዳዮች በፕሮቶኮሉ ስምምነት መሰረት ተቀባይነት የላቸውም፤ ሊቀመጥ የሚችል ቅድመ ሁኔታም የለም።

በሌላ በኩል የፕሮቶኮሉ ስምምነት በግልጽ ካስቀመጣቸው ነጥቦች ውስጥ አንዱ በአንድ አገር ውስጥ

አንድ መከላከያ ሰራዊት ብቻ መኖር አለበት የሚለው ነጥብ ነው። በስምምነቱ ላይ ዋና ጉዳይ የሆነውን ትጥቅ ማስፈታትን በተመለከተ ሁለቱም ወገኖች በኢትዮጵያ ውስጥ አንድ የመከላከያ ኃይል ብቻ እንዳለ ከስምምነት ደርሰዋል። ስለዚህም ከተለያዩ አካላት የሚወጡ መረጃዎች እንደሚመለከቱት ትጥቅ የማስፈታቱን ሂደት በጥሩ ሁኔታ ለማስኬድ እየተሰራ ይገኛል። ይህንን ሁኔታ የተለያዩ ቅድመ ሁኔታዎችን በማስቀመጥ ለማጓጓዣ መሞከር አይችልም። በፕሮቶኮሉ ስምምነትም ሆነ በናይሮቢው የማስፈጸሚያ ሰነድ መሰረት ስምምነቱን ወደ ተግባር ከመለወጥ ውጪ ሊቀመጥ የሚገባ ቅድመ ሁኔታ አይኖርም።

ሌላው የፕሮቶኮሉ ስምምነት የፌዴራል መንግስትና ሕወሓት ውሳኔ ካሳለፉባቸው ጉዳዮች መካከል የኢትዮጵያን ለአላዊነትና የግዛት አንድነትን የማስጠበቅ ስልጣን የኢትዮጵያ መንግስት ብቻ እንደሆነ በውል ሰፍሯል። በተለይም ከውጭ ዓለም ጋር የሚደረጉ ግንኙነቶችና ስምምነቶች ሁሉ ሊከናወኑ የሚችሉት በፌዴራል መንግስት ብቻ መሆኑ ከስምምነት ላይ የተደረሰበት ነጥብ ነው። ይህም ሃሳብም በህገ መንግስቱ አንቀጽ 51 ንዑስ አንቀጽ 8 ላይ በግልጽ ሰፍሮ ይገኛል።

በአጠቃላይ የፕሮቶኮሉ ስምምነት የኢትዮጵያን ለአላዊነትና የግዛት አንድነት የሚያጸና የዜጎችን ሰቆቃ የሚቀርፍ ስምምነት በመሆኑ ያለምንም ቅድመ ሁኔታ የሚተገበር ነው። ስምምነቱ የኢትዮጵያን አንድነትና ለዓላዊነት ከማጽናቱም ባሻገር በጦርነት ሰቆቃ ውስጥ የነበሩትን የትግራይ፣ የአማራና የአፋር ህዝቦችን እጅግ አጎናጽፏል።

ከፕሮቶኮሉ ስምምነት ቀጥሎ የተካሄደው የናይሮቢ ስምምነት መተማመንን የፈጠረና ኢትዮጵያ የጀመረችውን የሰላም መንገድ የሚያጸና ነው። በተለይም በጦርነቱ ምክንያት የተቋረጠ መሰረተ ልማቶችንና ሰብአዊ ድጋፎችን በሚፈለገው መልኩ ለማድረስ መሰረት የጣለ ነው። በዚህ መሰረትም በትግራይና በአማራ ክልሎች እንዳንድ አካባቢዎች ተቋርጠው የነበሩ የቴሌኮሙኒኬሽን፣ የኤሌክትሪክና የባንክ አገልግሎቶች መልሰው ወደ አገልግሎት እንዲገቡ ለማድረግ አስችሏል። የሕዝቡን ችግር በፍጥነት ለመቅረፍም ሥራዎች በስፋት እየተሰሩም ይገኛሉ።

የፕሮቶኮሉ የሰላም ስምምነት ምንም እድገት ቅድመ ሁኔታ እንደሌለውና በስምምነቱ መሠረት እንደሚፈፀምም የኢ.ፌ.ዴ.ሪ መንግስት ከሚኒኪሽን አገልግሎት ሚኒስትር ዶክተር ለገሰ ቱሉ መግለጻቸውም የሚታወቅ ነው።

በአጠቃላይ ለአገር ለአላዊነትና የግዛት አንድነት መሰረት የሆነውና የዜጎችን ሰቆቃ እንዲበቃ ያደረገው የፕሮቶኮሉ ስምምነት ቅድመ ሁኔታ የለውም፤ ስለሆነም በስምምነቱ መሠረት መፈጸም ከሁሉም ወገን የሚጠበቅ ግዴታ ነው። ያለውም ብቸኛው አማራጭ ይህም ብቻ ነው!

ደህ አምድ በተሰደዩ ፖለቲካዊ ኢኮኖሚያዊና ማህበራዊ ጉዳዮች ዙፋን ዜጎች ነፃ ሀሳባቸውን የሚሰጡበት ነው። በዓምዱ ሳይ የሚወጡ ደብዳቤዎች የዝግጅት ክፍሱን ስቃይም ስምጠስክቱም።

አገርን እና ህዝቡን የሰረቀ የሚጣልበት ቅጣት ልክ በምን ይሰላል ...

ሙሉቀን ታደገ

የአውሮፓ ቅኝ ገዥ ኢፔሪያሊስቶችን በከፍተኛ ተጋድሎ ከአህጉረ አፍሪካ ያስወጡት አፍሪካዊያን ዛሬም ላይ አይለፍላችሁ ተብለው የተረገጡ ይመስላል። አፍሪካዊያን የአውሮፓ ኢፔሪያሊስቶችን ከአህጉራቸው ያስወጡ እንጂ ስርተው ከማደግ ይልቅ በአቋራጭ ዘርፈው መክበርን በሚሹ የአፍሪካ ባለስልጣናት፣ ደላሎች እና ባለሀብቶች ከፋኛ እየተፈተኑ ኑሯቸውም ተመሰቃቅሎ ከአጋም የተጠጋ ቁልቁል ሆኖባቸዋል።

አሁን ላይ አፍሪካ በኢኮኖሚያዊ፣ ማህበራዊ እና ፖለቲካዊ ኩነቶች ላይ እድገቶች እንዳይገባቸው እና ምንም እድገት እንቅስቃሴ ማድረግ እንዳትችል እንደ ጎን ውጋት ቀስፎ የያዘች እና አንድም እርምጃ ወደ ፊት መሄድ እንዳትችል ጋሬጣ ሆኖ ከፊቷ የቆመው ስርቆት ወይም ሌብነት ነው። ይህም ሆኖ ግን ይህንን ደንቃራ አንድም ሰው በስሙ ለመጥራት የደፈረ አልተገኘም። ይልቁንም «ሙስና» እያሉ ያሸገገገሙት አንደኛ።

ስርቆት ስለምን ይሸገገገግናል? ሌብነት ሌብነት ነው! ስለምን የመንግስት አካላት ስልጣናቸውን ተጠቅመው ሲሰርቁ ሙስና የሚል የዳቦ ስም ይሰጠዋል? ይህ ስህተት ነው። ሌባ ... ሌባ ነው! ግለሰብ ሲሰርቅ ሌባ፣ ባለስልጣን ሲሰርቅ ሙስና የሚባል ስም ሊሰጠው አይገባም!

የህግ የበላይነት በአንድ አገር የሚረጋገጠው ባለስልጣናት እና ዜጎች በህግ ፊት እኩል ሲሆኑ ነው። ባለስልጣን ሲሰርቅ ሙስና ብሎ ማሸገገምን ዜጎች ሲርቁ ሌባ ማለት የህግ የበላይነትንም የዘነጋ አካሄድ ስለሆነ ሁሉንም ሌባ አልያም ሁሉንም ሙስኛ ብሎ መጥራት ያስፈልጋል። አንደኛ ግን ሌባን ... ሌባ! ብሎ መጥራቱ ብቻ እና ብቻ አዋጭ ይመስላል።

ለእኔ! ቅኝ ገዥዎች እና ሌቦች (ሙስኞች) ሁለቱም አንድ ናቸው። ሁለቱም አገርን ዘርፈው እና አመንምነው ይገድላሉ። ሁለቱም ሁሉንም ነገር ለራሳቸውና ለራሳቸው ጥቅም ብቻ ማዋልን ይፈልጋሉ። እነሱ ካጠገቡ ሌሎች በርሃብ እና በጥርጣሬ ሲሆኑም ደንታቸው አይደለም።

የሌብነት ጥሩነት ባይኖረውም የአፍሪካ ሌባ ባለስልጣናት የስርቆት አካሄድ ግን እጅግን ግብዝነት የሚሰተዋልበት በመሆኑ ዜጎችን ከማራቅት በዘለለ

የአንድን አገር መንግስት ካስማ እና ማገር የሚሰባብር እና አገርንም የሚያፈርስ ነው። ይህን ስል በዓመክንዮ እንጂ እንዲሁ በግብዝነት ስላለመሆኑ በርካታ ማሳያዎችን መጥቀስ ይቻላል። ነገር ግን ከሚኖረን ጊዜ አንጻር ሁሉንም መጥቀስ ስለማይቻል የሞቡቱ ሴሴኮን ሌብነት እና የዛየርን እጣ ፈንታ በወፍ በረር ላስመለከትቻሁ ወደድኩ።

የበጎታ ዛየር የአሁኗ ኮንጎ የአፍሪካ ብሄራትኝነት ምልክት የሆነውን የመጀመሪያውን የኮንጎ ጠቅላይ ሚኒስትር ፓትሪስ ሉሙምባን በሴሴ አስገድሎ ወደስልጣን የመጣው ሞቡቱ ሴሴኮ አገሩን ዘርፎ በዓለማችን ተቆርቆሮ ተርታ መቆመጥ የቻለ አፍሪካዊ መሪ ነው። ቅንጡ መኪና፣ መነጻጸር፣ ሽቶ፣ አልባላትን ወዘተ መግዛት መታወቂያው ነበር።

በወቅቱ ዛየራውያንም ቢሆኑ የአገራቸውን አንጠራ ሃብት የሰረቀውን ሞቡቱ ሴሴኮን ከማውጣት ይልቅ ሞቡቱ ሰርቆ ስለሚገዛቸው የቅንጡት እቃዎች ማውራት ይቆናቸው ነበር። በዛየር የነበረው የባለስልጣናት ስርቆት ለውስጥ እና ለውጭ ደላሎች በዛየር ኢኮኖሚ ላይ እንደፈለጉ መወሰን እንዲችሉ በሩን ከፈተላቸው።

በዛየር የኢኮኖሚ ላይ እንደፈለጉ መወሰን እንዲችሉ በር የተከፈተላቸው ሌቦች በስርቆት የሚያገኙትን ገንዘብ ለማግበስበስ በነበራቸው ውድድር የዛየርን አንጠራ ሃብት ተስማምተው መዘረፍ ተሳናቸው። በአልማዝ ማዕድን የምትታወቀውን ዛየርንም ለበርካታ ትናንሽ ኮንጎዎች ከፋፈሏት።

ይህም አልበቃ ብሏቸው! እነኚህ ክፍልፋይ ኮንጎዎች እስከዛሬ ድረስ በማያባራ እና መውጫ በሌለው የእርስ በርስ ጦርነት ውስጥ ገብተው እንዲጨራረሱ ተፈርደዋቸዋል። በርሃብ እና በበሽታ የሚጎዱ የኮንጎ ህዝብ በጦርነት ከሚረገፈው በላይ ሆኗል። የዚህ ሁሉ መነሻ ምክንያት የሆነው ህዝብ የሰጣቸውን አደራ በዘነጉ የባለስልጣናት ስርቆት (ሙስና) ነው።

እንደኢትዮጵያ ባሉ አገራት ደግሞ ሌቦች መዘረፋቸው ብቻ አይደለም አገርን እየጎዳ ያለው። ይልቁንም ስለመሰረቃቸው በመረጃ እና በማስረጃ ሲደረሰባቸው ስርቆታቸውን ለመሸፋፈን ወይም ለማደባበስ ጎሳን እና ሃይማኖትን እንደ ሽፋን መጠቀማቸው ነው። ይህ አካሄድ በብሄር ብሄረሰቦች እና በተለያዩ ሃይማኖቶች መካከል

ክዲስ ዘመን
ግንቦት 30 ቀን 1933 ዓ.ም ተቋቋመ

የኢትዮጵያ ፕረስ ደርጅት ዋና ስራ ክስቲያጅ

ስልክ ቁጥር - 011-126-42-22
ዋና አዘጋጅ
አንተነህ ኃ/ብርሃን ወ/መድህን
አድራሻ
ንፋስ ስልክ ሳፍቶ ክ/ክ
ወረዳ 06
የቤት ቁጥር 319
ኢ.ሜይል - anteneh.hailebirhan@press.et
ስልክ ቁጥር - 011-1-26-42-40

የክዲስ ዘመን ማኔጅንግ ጅምር
ወንድወሰን ሸመልስ ታደሰ
ስልክ:- 011 126 4240
Email:- wendweson.shimelis@press.et
wendwesonshimelis@gmail.com

የክዲስ ዘመን ምክትል ዋና አዘጋጅች

- ወርቁ ማረ
- ኃይሉ ሣህደንገል
- አልማዝ አያሌው
- አስማኤል አረቦ

የገበያ ልማትና ፕሮሞሽን ዘርፍ
ኢ.ሜይል - etpresspromotion@gmail.com
ስልክ - 011-126-43-41
ፋክስ - 011-811-13-15

የማስታወቂያ መርከብ አፈጻጸም
ስልክ ቁጥር - - 011-156-98-73
ፋክስ 011-126-58-12

የማስታወቂያ ሽያጭ ማስተባበሪያ
ስልክ - 011-1-26-43-39
ማክፋፊያ
ስልክ ቁጥር - 011-157-02-70

ፍረዳኝ

«ከ30 ዓመት በላይ ያለውን የአረንጓዴ ስፍራ ለወራሪዎች ተሰጥቶብናል»

አቤቱታ አቅራቢዎች

«ወረዳ 14 ቦታው ባዶ ቦታ እንጂ ግሪን ኤሪያ አለመሆኑን ገልጾልኛል»

የቦሌ ክፍለ ከተማ የመሬት ዝግጅት እና ማስተላለፍ ዘርፍ ኃላፊ

ሙሉቀን ታደገ

ከ15 ቀናት በፊት በቦሌ ክፍለ ከተማ ወረዳ 14 የተፈጠረው ውዝግብ መሰረት በማድረግ በኢትዮጵያ ፕሬስትርድት የአዲስ ዘመን ጋዜጣ ዝግጅት ክፍል አንድ የምርመራ ዘገባ መስራታችን ይታወቃል።

የዚህ የምርመራ ዘገባ መነሻም «የቦሌ ክፍለ ከተማ እና የወረዳ 14 የመሬት ልማትና አስተዳደር ጽህፈት ቤት ከህገወጥኛ ጋር በመተባበር ከ30 ዓመታት በላይ ያለውን የአረንጓዴ ስፍራ ለወራሪዎች ተሰጥቶብናል» ሲሉ የቦሌ ክፍለ ከተማ ወረዳ 14 ማዕድን እና ኢንፎርጼ ቁጥር አራት ነዋሪዎች ለዝግጅት ክፍላችን አቤት ማለታቸው ነበር።

በመጀመሪያው የምርመራ ዘገባ እንደተገለጸው ውዝግብ ከተፈጠረበት ጉዳይ ጋር ተያይዞ ቀጣይ ክፍል የምርመራ ዘገባ እንደሚኖር እና በክፍል ሁለትም ጉዳዩ የሚመለከታቸውን አካላትን ምን አሉ የሚለውን ይዘን እንደምንመጣ ቃል ገብተን ነበር። በገባነው ቃል መሰረትም ጉዳዩ ይመለከታቸዋል ያልናቸውን አካላት አገጋግረን ቀጣዩን ክፍል ዘገባ ይዘንላችሁ ቀርቦናል።

ሰሜን ከባላገጣው ዝግጅት

የክፍል አንድን የምርመራ ዘገባ ያነበቡ እና የዛሬውን የምርመራ ዘገባ ለማንበብ ለሚጠበቁ እንዲሁም የዛሬውን የምርመራ ዘገባ እንደ አዲስ ለሚያገቡ አንባቢያን ደግሞ እንደመነሻ እንዲጠቀሙት ለማድረግ በክፍል ሁለት ወደተዘጋጀው የምርመራ ዘገባ በቀጥታ ከመግባታችን በፊት ከአስራምስት ቀናት በፊት የሰራተው የምርመራ ዘገባ ምን ይመስል እንደነበር በወፍ በረር ልናስቃኛችሁ ወደድን።

በቦሌ ክፍለ ከተማ ወረዳ 14 ልዩ ስሙ ገርጂ እየተባለ በሚጠራው አካባቢ በማህበር ለተደራጁ የከተማዋ ነዋሪዎች ቤት ስርተው እንዲኖሩ ለማድረግ መንግስት በ1983 ዓ.ም በርካታ ባዶ ቦታዎችን ለነዋሪዎች አስተላለፈ።

ተደራጅተው የመኖሪያ ቤት መስሪያ ቦታ ከመንግስት ከተሰጣቸው ማህበራት መካከልም ዛሬ ላይ ውዝግብ በተነሳበት ቦታ የሚገኙት የማዕድን እና ኢንፎርጼ ቁጥር አራት ማህበር አንዱ ነበር። ቦታው እስካሁንም ድረስ የማዕድን እና ኢንፎርጼ ቁጥር አራት ማህበር እየተባለ ይጠራል።

የማዕድን እና ኢንፎርጼ ቁጥር አራት ማህበር ነዋሪዎች ቦታውን ሲረከቡት እንደዛሬው የለም እና የሁሉንም እይን የሚሰጥ ሳይሆን በቅጡ እንኳን መውጫ መግቢያ የሌለው እና ያለም ነበር። ቦታው ያለም ስለነበር የአካባቢው ነዋሪዎች ለበርካታ ጊዜያት በተደጋጋሚ በሌሎች ክፍተኛ ዝርፊያ ሲፈጸሙባቸው ነበር። የአካል ጉዳት የደረሰባቸውም ቁጥራቸው ቀላል እንዳልነበር የማህበሩ ነዋሪዎች በክፍል አንድ ገልጸውልናል።

በ1983 ዓ.ም መንግስት ለማዕድን እና ኢንፎርጼ ቁጥር አራት ማህበር የመኖሪያ ቤት ሲሰጥ ከመኖሪያ ቤቱ በተጨማሪ የአካባቢው ማህበረሰብ የሚገለገልበት የአረንጓዴ ስፍራን (ግሪን ኤሪያ) ጨምሮ ነበር። ይህንን የአረንጓዴ ስፍራ የማህበሩ አባላት እስከዛሬ ድረስ አያለሙ እየተጠቀሙት ይገኛል።

ይሁን እንጂ ምክንያቱ በውል በማይታወቅ አግባብ በመስከረም ወር 2015 ዓ.ም ማንነታቸውን የማያውቋቸው የተለያዩ ሰዎች ወደ አረንጓዴ ስፍራው (ግሪን ኤሪያው) አብዝተው ይመላለሳሉ። በዚህም ግራ የተጋቡት ማዕድን እና ኢንፎርጼ ቁጥር አራት ነዋሪዎች

BOLE SUB CITY ADMINISTRATION OFFICE
የመደበኛ ይዘታዎች ካርታ ዝግጅት የስራ ሂደት

ቁጥር በ/ከ/የ/ይ/አ/ሰ/ጽ/ቤ/ት/ገ 4996/2012 ቀን 17/6/2012 ዓ.ም.

ለመሬት ልማትና ከተማ ግደስ ጽ/ቤት አዲስ አበባ

ጉዳዩ፡- በአሲቲ ፓርክ ልማት ተነሿ የሆኑ ባለይዘታዎችን በተመለከተ በደብዳቤ በኩል የተሰጠ ውሳኔ ሀሳብ ስለማሳወቅ፤

የቦሌ ከተማ የመደበኛ ይዘታዎች ካርታ ዝግጅት የስራ ሂደት እገባ ያለው አካል ሳይፈቅድ የታዘቡ ቦታዎችን ለማስተካከልና ለመከላከል በመጠሪያ ቁጥር 18/2006 መሰረት በልማት ምክንያት ተነሿ የሆኑ ባለይዘታዎችን መስተገንጫ እንደገለጥ በቁጥር አ/አ/መ/ሰ/ገ/01/1710/04/3 10/10/06 እና ይ/አ/ሰ/ገ/07/04/3 27/01/2007 እንዲሁም የመሬት ልማትና ማኔጅመንት ቢሮ ስለ የአርባ አደር እና የአርባ አደር ልጆችን መስተገንጫ አለጥጥ በቀን 15/6/08 በቁጥር አ/አ/መ/ሰ/ገ/01/2245/08 እና በቀን 11/8/10 በቁጥር ይ/አ/ሰ/ገ/07/04/3 የካቢኔ ውሳኔ አትጣጫ ተቀምጧል። በመሆኑም በመመሪያው በአንቀጽ 6 በገፅ-ስ አንቀጽ 6.4 ከሚያዝያ 1997 እ/ም በፊት የተያዙ ስለመሆናቸው ሲረጋገጥ የከተማ ፕላንና የአካባቢ ሽንጻና የማይቀበላቸው ሁሉም ባለሆነ መንገድ የተያዙ ይዘ ታዎች ተጠቅሞ በሚቀርበው መረጃ መሰረት የገለጸባቸው ስም በዝርዝር በማጽደቅ በደንብ ላይ በተደገገው መሰረት ምትክ ቦታ እንዲያገኙ ለመሬት ልማትና ከተማ ግደስ ጽ/ቤት እንዲተላለፍ ይደረግ ስሜል ተገልጿል።

ይህን መሠረት በአሲቲ ፓርክ ልማት ተነሿ ሆነው ከመሬት ልማትና ከተማ ግደስ ጽ/ቤት መረጃቸውን አይፈቅዱት እንደገልጸው ዝርዝራቸው ከተላኩልን የልማት ተነሿዎች መካከል 1. ተመስገን መኮንን 2. ለገሰ 3. ሀይለ 4. ገብረ 5. ገብረ 6. ገብረ 7. ገብረ 8. ገብረ 9. ገብረ 10. ገብረ 11. የርሰን መኮንን 12. ሲኛ መኮንን 13. ሜላ መኮንን 14. ኪኒ መኮንን 15. ፋንታ መኮንን 16. ተስፋዬ መኮንን 17. ሳርፋዬ ለግ 18. ታደላች መኮንን በደብዳቤ በኩል የሚሰጥ ሲሆን መረጃ በማጽደቅ በመመሪያ ቁጥር 18/2006 መሰረት ለሰጣቸው የቦታ መጠን ስራት በመወሰን ያስተላለፍን መሆኑ ታውቆ የሲብ ክፍያና የአገልግሎት ክፍያን በተመለከተ የመሬት ባንክና ማስተላለፍ ጽ/ቤት እና የይዘታ አስተዳደር ደብዳቤ በማስከፈል አገልግሎት መስጠት የሚቻል መሆኑን እንገልጻለን።

ገልጻል፡-
በቦሌ ከተማ አስተዳደር
• ለመሬት ይዘታ አሰ/ጽ/ቤት
• ለመደበኛ ይዘታዎች ካርታ ዝግጅት
አዲስ አበባ

ጽ/ቤት ስም: ቦሌ ከተማ አስተዳደር
ቁጥር: 251 11/849 40 80
ሌሊት ለውጥ ስላይስ መገደል
ጥያቄን በመቀበል፣ ያለንን በማከፈል፣ ይቅርታን በማብዛት፣ በፍቅር በመደመር ለላውጥ አገትጋ ።

ለቦታው ፀጉረ ልውጥ የሆኑትን ሰዎች ለምን ወደ ቦታው እንደሚመለሱ ይጠይቋቸዋል። ሰዎችም ቦታውን ሊዝ መምጣታቸውን ይነግሯቸዋል።

ይህን ተከትሎ የማዕድን እና ኢንፎርጼ ቁጥር አራት ማህበር ነዋሪዎች «ሻጩ ማን ይባላል?» በማለት ቦታውን ለመግዛት የመጡ ሰዎችን ይጠይቃሉ። ገዥዎችም «አቶ ብርሃኑ መኮንን ደገፉ» የሚባሉ ሰው መሆናቸውን ተናግረው በቦታው ላይ የተሰራውን ካርታ ያሳያሉ።

ያልጠበቁት ነገር የገጠማቸው የማዕድን እና ኢንፎርጼ ቁጥር አራት ማህበር ነዋሪዎች ጉዳዩን ለማሳወቅ ወረዳ 14 ይሄዳሉ። ነገር ግን ስለጉዳዩ የሚያውቅ የወረዳ አመራር ሳያገኙ ይቀራሉ። ይህ በእንዲሁ እንዳለ አረንጓዴ ስፍራው ላይ ስለተፈጠረው ችግር ለማስረዳት ወደ ክፍለ ከተማ መሬት ልማት እና አስተዳደር ጽህፈት ቤት ያመራሉ። የክፍለ ከተማው መሬት ልማት እና አስተዳደር ጽህፈት ቤትም ጉዳዩ ይመለከተዋል ስላለው የመሬት ማስተላለፍ ዘርፍ ለተባለው ክፍል ይመራቸዋል። ጉዳዩ የተመራለት የመሬት ማስተላለፍ ዘርፍ የተባለው ክፍልም ግሪን ኤሪያው የእናንተ ስለመሆኑ ያላችሁን ማስረጃ ሁሉ ይዛችሁ ኑ ብሎ ያዘዟቸዋል።

የማዕድን እና ኢንፎርጼ ቁጥር አራት ማህበር ነዋሪዎችም ቦታዘዙት መሰረት ግሪን ኤሪያው የአካሉ ስለመሆኑ ያስረዳልናል ያሉትን ስነ-ምግባር በመያዝ ወደ

የመሬት ማስተላለፍ ዘርፍ ክፍል ቀረቡ። ስነ-ምግባር ይዘው በመቅረብ ጉዳዩን ለመሬት ማስተላለፍ ዘርፍ ለተባለው ክፍል እያዩ ባለበት ወቅት ስለጉዳዩ ምን ዓይነት እውቅና እንዳልነበረው ሲነግራቸው የነበረው በቦሌ ክፍለ ከተማ የወረዳ 14 የመሬት ልማትና አስተዳደር ጽህፈት ቤት መሬቱን አቶ ብርሃኑ መኮንን ደገፉ ለተባሉ ሰው ወኪል ሊያስተላለፍ ሲያከር ተገኘ። በዚህም የአካባቢው ነዋሪዎች እና በቦሌ ክፍለ ከተማ የወረዳ 14 የመሬት ልማትና አስተዳደር ጽህፈት ቤት መካከል አለመግባባት ተፈጠረ።

ይህን ተከትሎ ነዋሪዎቹ ጉዳዩን ለአዲስ ዘመን ጋዜጣ ዝግጅት ክፍል በመያዝ «የቦሌ ክፍለ ከተማ እና የወረዳ 14 መሬት ልማትና አስተዳደር ጽህፈት ቤት የተሰራብንን በደል የኢትዮጵያ ህዝብና መንግስት ተመልክቶ ፍርድ ይሰጠን» ሲሉ ጥቆማ አደረሱ። ዝግጅት ክፍሉም ከጉዳዩ ጋር ተያይዞ በርካታ ምርመራዎችን አደረገ።

የቀደሞው በቦሌ ክፍለ ከተማ የወረዳ 14 የከተማ ውበት እና አረንጓዴ ልማት ጽህፈት ቤት ምላሽ

የቀደሞው የቦሌ ክፍለ ከተማ ወረዳ 14 የከተማ ውበት እና አረንጓዴ ልማት ጽህፈት ቤት ኃላፊ የነበሩት አቶ አለማየሁ ፋፉ ይባላሉ። አቶ አለማየሁ ፋፉን ያገኘውን ግብርና አለማ ውዝግብ የተነሳበትን ቦታ በአረንጓዴ ስፍራነት ለማልማት በነበረው እንቅስቃሴ

ከማዕድን እና ኢንፎርጼ ቁጥር አራት ማህበር ነዋሪዎች ጋር አካባቢውን ለማልማት በርካታ ደብዳቤዎችን ይጻጻፉ ስለነበር ነው። አቶ አለማየሁ ስለጉዳዩ የሚከተለውን ብለውናል።

አቶ አለማየሁ እንዳሉት፤ የከተማ ውበትና አረንጓዴ ልማት ጽህፈት ቤት በማዕድን እና ኢንፎርጼ ቁጥር አራት በአረንጓዴ ስፍራነት ይለማ የነበረው ቦታ በአረንጓዴ ስፍራነት የተከለለ አልነበረም። ክፍት ቦታ ስለነበር ለከተማ ውበት እና ጽዳት ሲባል የቦሌ ክፍለ ከተማ ወረዳ 14 የከተማ ውበት እና አረንጓዴ ልማት ጽህፈት ቤት በጊዜአዊነት እንዲለማ የተደረገ ነው።

ውበት እና ጽዳት ክፍት ቦታዎችን እንዲያለማ ኃላፊነት ለከተማ ውበትና አረንጓዴ ልማት ጽህፈት ቤት በመመሪያ የተደገፈ መብት ተሰጥቶታል የሚሉት አቶ አለማየሁ፤ በዚህም ባዶ ቦታዎችን በማህበርም ሆነ ለባለሀብት በመስጠት በጊዜአዊነት ማልማት እና ማስለማት እንደሚቻል ያስረዳሉ።

ይህን ተከትሎ የአዲስ ዘመን ጋዜጣ ዝግጅት ክፍል በከተማ ውበት በየትኛውም አካባቢ የሚገኝን ክፍት ቦታ የከተማ ውበትና አረንጓዴ ልማት ጽህፈት ቤት እንዲለማ ማድረግ ይችላል? መመሪያስ አለ? ስንል ጠየቅናቸው። አቶ አለማየሁም «አዎ! የሚል ምላሽ ከሰጡ በኋላ ስለመመሪያው እንዲህ ሲሉ አብራሩ፤ « በከተማችን ውስጥ ባዶ ቦታዎች ሲኖሩ የከተማ ውበትና አረንጓዴ ልማት ጽህፈት ቤት እንዲያለማቸው የሚፈቅድ አዎኛ አለ። ማንኛውም ክፍት ቦታ የከተማን ውበት ለማስጠበቅ ሲባል በጊዜአዊነት እንዲለማ ይደረጋል። ይህን አሰራር የሚፈቅደው አዎኛም አዎኛ 365/2011 እንደሚባል እና በዚህ አዎኛ ስር አንቀጽ 14 ላይም ስለባዶ ቦታዎች አጣ ፋንታ በግልጽ መቀመጡን ይናገራሉ።

በማዕድን እና ኢንፎርጼ ቁጥር አራት ስር የሚገኘውን የግሪን ኤሪያ አይነት መሬት ላይ ካለው ነገራዊ ሁኔታ አንጻር ለልማት ተነሿዎች መስጠት ይቻላል? ተብለው የተጠየቁት አቶ አለማየሁ «አዎ» የሚል ምላሽ ሰጥተዋል። አቶ አለማየሁ አከለውም አይደለም የግሪን ኤሪያን ይቅርና ነዋሪዎችም ተነስተው ቦታው ለልማት ሊውል እንደሚችል ነው የገለጹልን።

ቅሬታ የተነሳበት ቦታ እርስዎ የወረዳ 14 ከተማ ውበትና አረንጓዴ ልማት ጽህፈት ቤት ኃላፊ በነበሩበት ወቅት ከእርስዎ መስሪያ ቤት ጋር በመተባበር በአረንጓዴ ቦታነት እየለማ ነበር። ስለዚህ ምን ይላሉ ተብለው የተጠየቁት አቶ አለማየሁ «ቦታው አረንጓዴ ስፍራ አልነበረም» ሲሉ መልሰዋል። የአዲስ ዘመን ጋዜጣ ዝግጅት ክፍልም የእናንተ መስሪያ ቤትም ከአረንጓዴ ስፍራው ጋር ተያይዞ ቅሬታ ካነሱት የአካባቢው ነዋሪዎች ጋር የተላኩትን ደብዳቤዎች የሚያሳዩት ግን ቦታ በአረንጓዴ ቦታነት ሲለማ መቆየቱን ነው። ስለዚህ ምን ይላሉ? ተብለው ለቀረበላቸው ጥያቄ። አቶ አለማየሁ ሲመልሱ፤ የአካሉ መስሪያ ቤት የጻፍነው ደብዳቤ ክፍት አረንጓዴ ቦታ የሚል አንጅ አረንጓዴ ቦታ የሚል አለመሆኑን ገልጸው፤ ይህ ቦታ በጊዜአዊነት እንዲለማ እንጂ ካርታ ስለላልነበረው በጊዜአዊነት ሲለማ መቆየቱን ገልጸዋል።

የእናንተ መስሪያ ቤት ቦታውን ባደውን እንዳገኘው ነው እየነገሩኝ ያለው። ቦታውን ባደውን ነው ያገኛችሁት? ተብለው የተጠየቁት አቶ አለማየሁ «አዎ! ቦታውን ባደውን ነው ያገኘነው» የሚል ምላሽ ሰጥተዋል። ይህን ተከትሎ የአዲስ ዘመን ጋዜጣ ዝግጅት ክፍልም ነዋሪዎቹ

ግን ከ1983 ዓ.ም ጀምሮ እንደአለመታወቅ ይናገራሉ። ስለዚህ ምን ይላሉ? ሲል ጠየቀ ። አቶ አለማየሁም «ስለዚህ ጉዳይ የማውቀው ነገር የለም በማለት ምላሽ ሰጠው ።»

የማዕድን እና ኢነርጂ ቁጥር አራት ነዋሪዎች ለግሪን ኤርያው መብራት እና ውሃም እስከሚገባቸው የደረሰ ልማት ነው ያከናወኑት። ይህን እንዴት ይመለከቱታል? ተብለው የተጠየቁት አቶ አለማየሁ ፤ «ከመንግስት አካል መብራት እና ውሃ እንዲያስገቡ የፈቀደ አካል የለም» ሲሉ ይመልሱዋል። ይህ ተከትሎ መብራት እና ውሃ እንዲያስገቡ የተፈቀደበትን ከመብራት ሃይል እና ከውሃ ልማት መስሪያቤቶች ህጋዊ ደብዳቤ የተጻፈ ደብዳቤ አለ ብለን አሳየናቸው ። ስለዚህ ምን ይላሉ? ስንልም የጠየቅናቸው አቶ አለማየሁ « ስለዚህ ጉዳይ የማውቀው ነገር የለም» ሲሉ መለሱ።

የቦሌ ክፍለ ከተማ የመሬት ዝግጅት እና ማስተላለፍ ዘርፍ ሃላፊ ምሳሽ

የቦሌ ክፍለ ከተማ የመሬት ዝግጅት እና ማስተላለፍ ዘርፍ ሃላፊ አቶ ጌታሁን ነጋሳ ይባላሉ ። የአዲስ ዘመን ጋዜጣ ዝግጅት ክፍልም በቦሌ ክፍለ ከተማ ወረዳ 14 ስለሚገኘው የማዕድን እና ኢነርጂ ቁጥር አራት ግሪን ኤርያ ምን ያውቃል? ሲል ለተጠየቁት ጥያቄ በሰጡት ምላሽ እንደገለጹት፤ ቅሬታ የተነሳበትን ቦታ የማዕድን እና ኢነርጂ ቁጥር አራት ነዋሪዎች በግሪን ኤርያ ሲጠቀሙበት መቆየታቸውን የሰሙት የማዕድን እና ኢነርጂ ቁጥር አራት ነዋሪዎች ለክፍለ ከተማ ቅሬታ ካቀረቡ በኋላ መሆኑን ይናገራሉ ።

ከነዋሪዎቹ ቅሬታ ጋር ተያይዞ ጉዳዩን ለማጣራት ከወረዳ 14 ጋር መነጋገራቸውን የገለጹት አቶ ጌታሁን ፤ ወረዳው ቦታው ባይ ቦታ እንጂ ግሪን ኤርያ አለመሆኑን ገልጸዋል።

የማዕድን እና ኢነርጂ ቁጥር አራት ነዋሪዎች ቦታውን ከ1983 ዓ.ም ጀምሮ በግሪን ኤርያነት ሲጠቀሙት እንደቆዩ ይናገራሉ። ከዚህ ባለፈ በቦታው ላይ ውሃና መብራትም አስገብተውበታል። በአንጻሩ የአካባቢ መስሪያቤት ደግሞ ቅሬታ የተነሳበትን ቦታ በ2011 ዓ.ም ወደ መሬት ባንክ አስገብቶታል ። ይህ ሁለት ጉዳይ የሚቃረን ነገር ነው። እዚህ ላይ የአርሰዎ አስተያየት ምንድን ነው? ሲል የአዲስ ዘመን ጋዜጣ ዝግጅት ክፍል የጠየቃቸው አቶ ጌታሁን ፤ የአርሰዎ መስሪያቤት ቦታውን ግሪን ኤርያ ብሎ የሚይዘው ቦታው ከጥላት አንጻር ግሪን ኤርያ እና የጥላን ጥበቃ ካለው ብቻ መሆኑን ይገልጻሉ።

ከዚህ ውጭ ግን ክፍት የሆኑ ቦታዎች በመረጃዎች መሰረት ይሰበሰቡና ወደ መሬት ባንክ ይገባሉ። ወደ ባንክ የገቡ ቦታዎችም ጥላት ከሚፈቅደው እና ከሚያዘው አንጻር ታይታ ለሚፈለገው የልማት ስራዎች እንዲውሉ ይደረጋል። የማዕድን እና ኢነርጂ ቦታውን በግሪን ኤርያነት ሲጠቀሙበት እንደቆዩ እና የማዕድን እና ኢነርጂ ቁጥር አራት ነዋሪዎች ቦታውን በአረንጓዴነት እያለሙ ስለመሆናቸውና በቦታው ላይ በጋራ ለመስራት የሚያስችሉ ደብዳቤዎችን ከቦሌ ክፍለ ከተማ የከተማ ውበት እና አረንጓዴ ልማት ቢሮ ጋር ለበርካታ ጊዜ መጻፋቸውን ሰነዶች ያሳያሉ። ስለዚህ ምን ይላሉ? ተብለው የተጠየቁት አቶ ጌታሁን፤ ስለቦታው ከወረዳ 14 ለበርካታ ጊዜያት መጻፈቸውን ጠቁመው፤ ቅሬታ ያነሱት ሰዎች ቦታውም ለግሪን ኤርያ ሳይሆን ለመኪና ማቆሚያነት ይጠቀሙበት እንደነበርና ይህን ተከትሎ ቦታው ክፍት ቦታ ስለሆነ ወደ መሬት ባንክ ሊገባ መቻሉን ገልጸዋል።

የልማት ተነሽ የሆኑት አቶ ብርሃኑ የልማት ተነሽ ስለመሆናቸው በተለያዩ ደብዳቤዎች ተገልጿል። ከዚህ ጋር ተያይዞ በቦሌ ክፍለ ከተማ ወረዳ 11 ቁጥር ቦ/ከ/ከ/ወ.11/4067/2013 በቀን 10/09/2013 ዓ.ም አርሶ አደሩ ለልማት ተነሽ መሆናቸው ለክፍለ ከተማው ጽፏል። በአንጻሩ ክፍለ ከተማው ደግሞ በቁጥር ቦ/ከ/ከ/የ/የ/ አስ/ጽ/ቤት 184996/2012 በቀን 17/6/2012 ዓ.ም አርሶ አደሩ የልማት ተነሽ ስለመሆናቸው ከወረዳው ቀድሞ ጽፏል። መረጃ ከወረዳው ሳያገኝ ክፍለ ከተማው ከምን ተነስቶ ነው አርሶ አደሩ የልማት ተነሽ መሆናቸውን የጻፈው? ሲል የአዲስ ዘመን ጋዜጣ አቶ ጌታሁንን ጠይቆ ነበር ።

ለተጠየቁት ጥያቄ ምላሽ የሰጡት አቶ አቶ ጌታሁን እንደተናገሩት፤ የአይሲቲ ፓርክ ተነሽዎች የተነሱት ለፕሮጀክት ስራ ነው ። ፕሮጀክት ሲሰራ ደግሞ የራሱ የሆነ አሰራር አለው ። በዚያ አሰራር መሰረትም ክፍለ ከተማው ደብዳቤ ከመጻፍ በፊት በወረዳ ደረጃ የልማት ተነሽ

ስለመሆናቸው በቃለ ጉባኤ የተያዘ ሰነድ ነበር። ያ ሰነድ ከወረዳ ለክፍለ ከተማ ደርሶታል። ክፍለ ከተማም ያንን ሰነድ መሰረት አድርጎ መብት ለመፍጠር ደብዳቤ መጻፉን አመለከተዋል። የፕሮጀክት አሰራር ምን እንደሚመሰል በግልጽና በዝርዝር አስረድተዋል። ዝግጅት ክፍሉም ከሚኖረው ሰዓት አንጻር ዝርዝር ጉዳዩን ትቶታል ።

የአዲስ ዘመን ጋዜጣ ዝግጅት ክፍልም የአይሲቲ ተነሽ የሆኑ ሰዎችን ወረዳ 11 ድረስ በመሄድ ለማናገር ሞክሯል። እነኚህን ሰዎች አቶ ብርሃኑ መኮንን የተባሉት ግለሰብ የአይሲቲ ፕሮጀክት ተነሽ መሆናቸውን ታውቃላችሁ? ሲል ነበር ጥያቄውን የጀመረው። ነዋሪዎችም አቶ ብርሃኑ መኮንን የተባሉትን ግለሰብ እንደሚያውቁቸው ይናገራሉ። ስለዚህ ምን ይላሉ ስንል አቶ ጌታሁንን ጠይቀናቸው ነበር። ሰዎችን ሁሉንም አንድ ባንድ እኩል እኩል ተነሽ ነው ማለት እንደሚገባ ገልጸው፤ ይህንን ጉዳይ በዝርዝር የሚያውቀው የወረዳ አስተዳደሩ መሆኑን ጠቁመዋል።

የአዲስ ዘመን ጋዜጣ ዝግጅት ክፍል ወረዳ 11 ድረስ በአካል በመሄድ ለማጣራት እንደሞከረው ለአይሲቲ ተነሽዎች በ2014 ዓ.ም ካርታ የተሰራለት ሰው አለመኖሩን ስማቸው እንዳይጠቀስ የፈለጉ አካላት ይገልጻሉ። ስለዚህ አርሰዎ ምን ይላሉ? ስንል ጠይቀናቸው ነበር ። አቶ ጌታሁንም መረጃው ውሸት እንደሆነና ከአይሲቲ ፕሮጀክት የተነሱ ሰዎች እስከዛሬዎ ቀን ድረስ መብት እየተፈጠረላቸው እንደሚገኙ ተናግረዋል።

አቶ ብርሃኑ መኮንን የተባሉት ግለሰብ አርሶ አደር ናቸው። በልማት የተወሰደባቸው መሬት ያለማ እና የእርሻ ስራ ይከናወኑበት የነበረ ነው። ምትክ የተሰጣቸው ቦታ ግን ገርጂ እየተባለ ከሚጠራው የከተማዋ ውድ ቦታ ላይ ነው። ስለዚህ ምን ይላሉ? ተብለው የተጠየቁት አቶ ጌታሁን እንደተናገሩት፤ ምትክ የሚሰጡት በመመሪያው መሰረት በቦሌ ክፍለ ከተማ ከሚገኝ ቦታ ነው። ይህን ተከትሎ የአዲስ ዘመን ዝግጅት ክፍል መመሪያው በምትክነት የሚሰጠው ቦታ ተመጣጣኝ መሆን እንዳለበት ይጠቁማል። ስለዚህ ከአይሲቲ ፓርክ አንስቶ ገርጂ ላይ መስጠት ተመጣጣኝ ነው ብለው ያስባሉ? ተብለው የተጠየቁት አቶ ጌታሁን «አዎ! ተመጣጣኝ ነው» የሚል ምላሽ ሰጥተዋል ።

የልማት ተነሽው 500 ካሬ ሜትር እንዲሰጠው ተወስኖለት ነበር እናንተ 400 ካሬ ሜትር ሰጣችሁ? ሲል የአዲስ ዘመን ጋዜጣ ዝግጅት ክፍል አቶ ጌታሁንን ጠይቆ ነበር። አቶ ጌታሁንም ካለን የመሬት አጥረት አንጻር ታይቶ አንድ የልማት ተነሽ ፈቃደኛ እስከሆነ ድረስ 20 በመቶ ድረስ ተቀንሶ ሊሰጥ እንደሚችል በመመሪያ መቀመጡን ገልጸው ፤ አቶ ብርሃኑም በዚያ አግባብ መስተናገዳቸውን ይናገራሉ።

በርካታ የማዕድን እና ኢነርጂ ቁጥር አራት ነዋሪዎች ለተለያዩ ተግባራት የሚጠቀሙበትን የነበረን ቦታ በልማት ተነሽ ስም ለአንድ ሰው መስጠቱ ተገቢ ነው ብላችሁ ታምናላችሁ? ተብሎ ለቀረበላቸው ጥያቄ አቶ ጌታሁን ጥያቄው እንደሚመለከታቸው እና ጥያቄው የመልካም አስተዳደር ጉዳይ መሆኑን ጠቁመዋል።

የማዕድን እና ኢነርጂ ቁጥር አራት ነዋሪዎች አንድ መውጫ እና መግቢያ ብቻ ነው ያላቸው ። በደስታ እና በሃዘን የሚጠቀሙት ይህንን ቦታ ብቻ ነው ። ይህ መሆኑን ማንም ሰው ከሰፈሩ ጥላን አይቶ የሚገነዘበው ነው። ከዚህ አንጻር የአካባቢ መስሪያቤት ይህን ቦታ ለልማት ተነሽ መስጠቱ ተገቢ ነው ብለው ያምናሉ? ሲል ለተነሳው ጥያቄም ጉዳዩ የከተማ ጥላን ጽህፈት ቤት እንጂ አርሳቸውን እንደሚመለከት ተናግረዋል።

ከቦሌ ክፍለ ከተማ መሬት ልማት እና አስተዳደር ጽህፈት ቤት የተገኙ የሰነድ ማስረጃዎች ሰነድ ስንድ

በቀን 17/6/2012 ዓ.ም በቁጥር ቦ/ከ/ከ/የ/የ/አስ/ጽ/ ቤት 184996/2012 የቦሌ ክፍለ ከተማ የመሬት ይዞታ አስተዳደር ጽህፈት ቤት የመደበኛ ይዞታዎች ካርታ ዝግጅት የስራ ሂደት ለመሬት ልማትና ከተማ ማደስ ጽህፈት ቤት የሚከተለውን ደብዳቤ ጽፎ ነበር ።

በአይሲቲ ፕሮጀክት ተነሽ የሆኑ ባለይዞታዎችን በተመለከተ በዴሲኮ በኩል የተሰጠ ውሳኔ ሃሳብን ስለማሳወቅ መሆኑ በጉዳዩ ተመለክቷል።

የቦሌ ክፍለ ከተማ የመደበኛ ይዞታዎች ካርታ የስራ ሂደት አግባብ ያለው አካል ሳይፈቅድ የተያዙ ቦታዎችን ለማስተካከል እና ለመከላከል ባወጣው የመመሪያ ቁጥር 18/2006 መሰረት በልማት ተነሽ የሆኑ ባለይዞታዎችን

በአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር የቦሌ ክፍለ ከተማ የመሬት ልማትና ከተማ ማደስ ጽ/ቤት

Addis Ababa City Administration Bole Sub City Land Development, and Urban Renewal Office

ተን: 17/6/2012-113 ቁጥር: ቦ/ከ/ከ/መ/ል/ህ/ማ/ጽ/ 2285/13

በቦሌ ክ/ከተማ መሬት ልማትና ከተማ ማደስ ጽ/ቤት

ለልማ መሬት ዝግጅት ዋና የስራ ሂደት

አዲስ አበባ

ጉዳዩ:- የምትክ ቦታ ማስተላለፍን ይመለከታል።

ከታች ስማቸው የተገለፁት ግለሰብ በወረዳ 11 ክፍለ ከተማ ICT ፓርክ ፕሮጀክት ምክንያት መላ ተነሽ ሊሆኑ በመመሪያው መሰረት የይዞታ አስተዳደር የሽ/ህ/አ/ገ/ገ/ጽ/ቤት መብት በፈጠረላቸው አግባብ ለተነሹው የሚገባቸውን የምትክ ቦታ ስፋት በመመሪያ ቁጥር 19/2006 መሰረት የተወሰነላቸው ስለሆነ ምትክ ቦታውን እዚያ ያቅታሉ በመሬት ባንክና ማ/ጽ/ቤት በኩል እጣ በማስወጣት እንድታስተላልፉላቸው ማህደሩን ከዚህ ሽጌ ደብዳቤ ጋር ስንልክ በቀጣይ የሚነሱትን ቦታ ለማዕዳት ቦታውን እንደተረከቡ በግልጽ እንድታሳውቁን የተለመደ የስራ ትብብራችሁን እንጠይቃለን።

ተ.ቁ	ስም	ገጽ/ገጽ	የቦታ ስፋት በካሬ ሜትር	የፕሮጀክቱ ስም	የቦታው አገልግሎት	ም.ር. መ.ራ.
1	ተስፋዬ መኮንን ደገፋ		-500-	ICT ፓርክ	መኖሪያ	
2	ኬኔ መኮንን ደገፋ		-500-	ICT ፓርክ	መኖሪያ	
3	ብረሃኑ መኮንን ደገፋ		-500-	ICT ፓርክ	መኖሪያ	
4	ፋንቱ መኮንን ደገፋ		-500-	ICT ፓርክ	መኖሪያ	
5	ጫላ መኮንን ደገፋ		-500-	ICT ፓርክ	መኖሪያ	
6	ቤኛ መኮንን ደገፋ		-500-	ICT ፓርክ	መኖሪያ	
7	የሮሰን መኮንን ደገፋ		-500-	ICT ፓርክ	መኖሪያ	
8	አፍቱ መኮንን ደገፋ		-500-	ICT ፓርክ	መኖሪያ	

ከሰላምታ ጋር ጌታሁን ነጋሳ የወሰን ማስከበር ዋና የስራ ሂደት

ግልበጭ:- በቦሌ ክ/ከተማ አስተዳደር

- ለመሬት ልማትና ከተማ ማደስ ጽ/ቤት
- ለወሰን ማስከበር ዋና የስራ ሂደት
- ለሳላ ምንጭ ምትክ አፈሰር
- ለማህደሩ

አዲስ አበባ

251-011-862413 ☎ 26920 Fax +251-011-663 28 36 መልስ ሲጻፉልን የደብዳቤውን ቀንና ቁጥር ይገልጹ!

መስተንግዶ እንድንሰጥ በቁጥር አ/አ/መ/ል/ሚ/01/1710 በቀን 10/10/06 እና ይአስ /848/07 በቀን 27/01/2007 ዓ.ም ተገልጿል። ከዚህ ባሻገር የመሬት ልማት እና ማኔጅመንት ቢሮ ስለ አርሶ አደር እና የአርሶ አደር ልጆችን መስተንግዶ አሰጣጥ በቀን 15/6/08 በቁጥር አ/አ/መ/ል/ሚ/ 01/2245/08 እና በቀን 11/8/10 በቁጥር ይአስ/2235/10 የካቢኔ የውሳኔ አቅጣጫ ተቀምጧል።

በመሆኑም በመመሪያው በአንቀጽ 6 በንዑስ አንቀጽ 6 ነጥብ 4 ከሚያዘያ 1997 ዓ.ም የተያዙ ስለመሆናቸው ቢረጋገጥም የከተማ ጥላን እና አካባቢ ሽንፈት የማይቀሰላቸው ህጋዊ ባልሆነ መንገድ የተያዙ ይዞታዎች ተጣርቶ በሚቀርበው መረጃ መሰረት የግለሰቦችን ስም በማደራጀት በደንብ ላይ በተደገገው መሰረት ምትክ ቦታ እንዲያገኙ ለመሬት ልማት እና ከተማ ማደስ ጽህፈት ቤት እንዲተላለፍ ማደል ተገልጿል።

ይህን መሻሻ በማድረግ በአይሲቲ ፓርክ ልማት ተነሽ ሆነው ከመሬት ልማትና ከተማ ማደስ ጽህፈት ቤት መረጃቸው ተደራጅቶ ዝርዝራቸው ከተላኩት የልማት ተነሽዎች መካከል በቦሌ ክፍለ ከተማ ወረዳ 14 የማዕድን እና ኢነርጂ ቁጥር አራት የአረንጓዴ ስፍራ ወይም ግሪን ኤርያን በልማት ተነሽነት ስም የተሰጡት አቶ ብርሃኑ መኮንን እንዲመሰረቱ ተመለክቷል። በዚህ መሰረትም አቶ ብርሃኑ መኮንን እና ቤተሰባቸው ለእያንዳንዳቸው 500 ካሬ ሜትር መስጠት እንዳለባቸው ተገልጿል።

ሰነድ ሁለት :-

በቦሌ ክፍለ ከተማ የወረዳ 11 ዋና የስራ አስፈጻሚ ለቦሌ ክፍለ ከተማ መሬት ልማትና ማኔጅመንት ከተማ ማደስ ጽህፈት ቤት በቁጥር ቦ/ከ/ከ/ወ/11/4067/2013 በቀን 10/09/2013 ዓ.ም የተጻፈ ደብዳቤ እንደሚጠቁመው የደብዳቤው ዓብይ ጉዳይ መረጃ መላክን የሚመለከት መሆኑን ገልጾ፤ በዚህም ደብዳቤ ወረዳው ከዚህ ቀደም በቁጥር ቦ/ከ/ከ/ወ/11/ጽ/ቤት 3924/2013 በቀን 01/07/2013 ዓ.ም በተጻፈ ደብዳቤ 165 አርሶደሮች እና አርሶ አደር ልጆች በአይሲቲ ፓርክ ልማት ተነሽ መሆናቸውን አጣርቶ መላኩን እና የቀሩትንም «የአክሲዎን ቦርድ» አጣርቶ እስከሚልክ ድረስ

የተላኩት የ165 አርሶ አደር ፋይሎች እንዲሰተናገዱ እና አስፈላጊውን ትብብር እንዲደረግላቸው የሚገልጽ ሲሆን ከ165ቱ አርሶ አደሮች መካከልም አቶ ብርሃኑ መኮንን እና ቤተሰቦቻቸው እንደተካተቱ ተመለክቷል።

የጋዜጠኛው ትዘብት

ትዘብት ስንድ :- ውዝግብ የተነሳበትን ቦታ በአካል ተገኝቼ ተመልክቻለሁ። ግሪን ኤርያው ውስጥ ቆይቶ በቆይቶ የተሰሩ ውሃ እና መብራት የገባቸው ቤቶች አሉ። የአካባቢው ማህበረሰብም ተቀሪ መውጫ እና መግቢያ ስለሌለው ግሪን ኤርያውን ከግሪን ኤርያነት ባለፈ በደስታ እና በሃዘን ጊዜ ድንኳን በመትከል ጉዳያቸውን ሲከውኑ ተመልክቻለሁ። ይህ ቦታ ባይኖር ኖሮ አንድ መውጫ እና መግቢያ ያለው ይህ ማህበረሰብ በሃዘን እና በደስታ መውጫ እና መግቢያ ማግኘት እንደማይችልና ማናቸውም አይነት አንቅስቃሴ ለማድረግ እንደሚቻል ለመታዘብ ችያለሁ።

ትዘብት ሁለት :- የልማት ተነሽ የተባሉትን ግለሰብ በአካል ማግኘት ስልጣን የልማት ተነሽ ናቸው የተባሉትን ግለሰብ ለማግኘት በቦሌ ክፍለ ከተማ ወረዳ 11 ድረስ በመገኘት የአይሲቲ የልማት ተነሽ የነበሩ ሁለት ሰዎችም እንዳይጠቀስ የፈለጉ ሰዎች አቶ ብርሃኑ መኮንን ያውቁ እንደሆነ ለመጠየቅ ሞክረን ነበር። ነገር ግን የተባሉትን ግለሰብ በአይሲቲ ፕሮጀክት መነሳታቸውን እንደማያውቁ እና ሰውየውንም ፈጽሞ እንደማያውቁቸው ነግረውናል።

ከሽዘጋጃ፤ ተነሽ አርሶ አደር ናቸው የተባሉትን አቶ ብርሃኑ መኮንን ለማግኘት ጥረት አድርገናል። የልማት ተነሽ ናቸው የተባሉ ሰዎችንም አግኝተን ጭምር ለማነጋገር ሞክረናል፤ ሆኖም ግን እናውቃቸዋለን የሚል አካል ማግኘት አልቻልንም። አርሳቸውን በአካል ወይም ተንቀሳቃሽ ስልክቸውን ማግኘትም አዳጋች ሆኗል። እኚህ የልማት ተነሽ የተባሉትን ግለሰብ ካሉ ልናነጋግራቸው ሀሳባቸውንም ልናደምጥ ዝግጁ ነን። ሌሎች በዚህ ዙሪያ ሀሳብ፤ መረጃ፤ አስተያየት ለመስጠት ለሚፈልጉ ሁሉ ዝግጅት ክፍላችን የሚያስተናግድ መሆኑን ለመግለጽ እንወዳለን።

ገብጽ ጎዳር

ነፃ ሃሳብ

(ጌታቸው በሰጠ /ዳግላስ ጴጥርስ) gechoseni@gmail.com

የሥነ ጽሑፍና የኮሙኒኬሽን ባለሙያ ናቸው። የኢትዮጵያ ደራሰዎች ማኅበርን ለዘጠኝ ዓመታት ያህል በፕረዚዳንትነት መርተዋል። ከ1977 ዓ.ም ጀምሮ በክፍለ ዘመንና የዛሬይቱ ኢትዮጵያ ጋዜጣ፣ በሀገር ውስጥና በውጭ ሀገራት ታትመው በሚሠራጩ የተሰደዩ የኅትመት ውጤቶች ላይ (ዳግላስ ጴጥርስ) በሚል የብዕር ስሙ በርካታ ጽሑፎችን ጽሑፍ ጽሑፍ በግላቸው 12፣ ከሌሎች ጸሐፊት ጋር በርካታ መጻሕፍትን ለሕንጻብደን አቅርበዋል።

“ምን ሠርተን እንለፍ?”

በኩረ ቃል፤

የጽሑፍን ዋና ርዕስ የተቀረጹት ከረጅም ዓመታት ወዲህ ከመምህርና ደራሲ ስሜ ታደሰ የመጽሐፍ ርዕስ ነው። መምህር ስሜ ታደሰ በሚወደው የመምህርነት ሥራ ላይ እንደተገኘው ስሜውን እንዳይነቀ እነሆ ድፍን አርባ ዓመትን አስቆጥሯል። ዛሬም ከዚህ ተከባሪ ስሜው ላይ ሳይለይ ትውልድን በመቅረጽ ላይ ይገኛል።

መምህር ስሜ ታደሰ ከዋነኛው የማስተማሩ ሥራ ጎን ለጎን አሥር ያህል ዳጎስ ያሉ የጥናት፣ የምርምርና የማኅበራዊ ጉዳዮች ላይ ያተኮሩ መጻሕፍትን ለአንባቢያን በማድረስ ረገድም አንቱታን አትርፏል። ይህ ዕንቁ መምህር “የልተዘመረላቸው” ከሚባሉ የአገር ባለውለታ ዜጎች ዝርዝር ውስጥ ቢካተት ተገቢም አግባብም እንደሆነ የዚህ ጸሐፊ እምነት ነው።

ይህ መምህርና ደራሲ ሁለት አሥርት ለሚጠጉ ዓመታት እያስተማረበት ባለው ኢንተርናሽናል ት/ቤት ውስጥ በተለየ ሁኔታ እያከናወነ ያለው የአርአያነት ተግባርና አግልጫው ለሙያውና ለሕይወት ያለውን ጥርት ያለ ተልእኮና አክብሮት በሚገባ የሚያመለክት ነው። ካስተማራቸውና እያስተማራቸው ካሉት ተማሪዎቹ መካከል አንዳንዶቹ የቀንጮዎቹ የአገር መሪ ልጆች ሲሆኑ ብዙዎቹም የከፍተኛ የመንግሥት የሥራ ኃላፊዎች፣ የታዋቂ ዜጎች፣ በተሰማሩበት የግድ ሥራቸው ወይም የተለያዩ የሙያ ዘርፎች አንቱታን የተጎናጸፉ ወላጆች ያፈሯው ልጆች ናቸው።

መምህሩ የሙያ ግዴታውን እየተወጣ ያለውም በክፍል ውስጥ ወስኖ ለሚያስተምራቸው ተማሪዎቹ ብቻ ሳይሆን ለወላጆቻቸው ጭምር የጻፉትን መጻሕፍት በአደራ እየላከ በየቦታቸው ከልጆቻቸው ጋር እንዲወያዩባቸውና እንዲሟገቱባቸው በማድረግ ረገድም ፈር ቀዳጅነቱን በሚገባ እያስመሰከረ መሆኑ ለየት ያደርገዋል።

ከጻፉት መጻሕፍት መካከልም በተለይም ይህ ጽሑፍ በርዕስነት የተዋሰነው “ምን ሠርተን እንለፍ?”፣ “ተሳሰቼ ነበር” በሚል ርዕስ በሁለት ተከታታይ ቅጾች፣ “የተከዳው እውነት” እና “ለእውነት እንቁም” የሚሉት አምስት መጻፍት በተለየ ሁኔታ በርዕሳቸውም ሆነ በይዘታቸው በሰፊ አንባቢያን ዘንድ በተማሪዎቹና በወላጆቻቸው መካከል ጥሩ የመወያየት የመከራከሪያ ርዕስ ጉዳዮች እንደሆኑ ለማረጋገጥ ተችሏል።

መምህር ስሜ በአንድ ወቅት በማስተማር ተግባሩ ላይ እያለ በድንገተኛ ሕመም ተዘለፈል። በመውደቁ የትምህርት ቤቱ የሥራ መሪዎች ወደ ተለያዩ የሕክምና ተቋማት አስተካክሎ እርዳታ እንዲያገኝ ቢወስዱትም የጤና ባለሙያዎቹ “በተለይም በሁለቱ ተቋማት” የሰጡት መልስ “ልንረዳው እንችልም” የሚል ተስፋ አስቆራጭ ነበር።

በአጋጣሚ ለሦስተኛ ጊዜ በተገኘበት የሕክምና ተቋም ውስጥ ታናሽ አህቱ በጤና ባለሙያነት ትሠራ ስለነበር ወደ ሞት እየተታረበ የነበረው ወንድሟ ሳታስበው እጇ ላይ በመውደቁ አሁንም በማቅለጥ እንደ መባላት ብሎ ነፍስ የዘራው መምህር ወዲያው የታወሰው ህልፈተ ሕይወቱ ሳይሆን “ምን ሠርቼ ነው የማልፈው?” የሚለው መሠረታዊ ጥያቄ እንደነበር ደጋግሞ በመጻሕፍቱ ውስጥ ጠቅሷል። ከበሽታው እንዳገገመም ሳይውል ሳይደር ይኼን ሃሳብ የሚወክል ርዕስ የሰጠውን መጽሐፍ ለንባብ አብቅቷል።

ይህ ዐምዶኛ የዚህን አርአያ ሰብ መምህርና ደራሲ ገጠመኝ ዘርዘር አድርጎ ለማስታወስ የገፈፋውና አረፍት

ዜና መዋዕላችን	የዓመታት ስሌት	የሞቶኛ ስሌት
በማንቀላቀሻት	23 ዓመታት	32.9%
በሥራ	16 ዓመታት	22.8%
የሚዲያ ፍጆታ	8 ዓመታት	11.4%
በመመገብ	6 ዓመታት	8.6%
በመጓዝ	6 ዓመታት	8.6%
በመዝናናት	4.5 ዓመታት	6.4%
በህመም	4 ዓመታት	5.8%
በመልበስ/በመዋብ	2 ዓመታት	2.8%
ሥርዓተ ሃይማኖት	0.5 ዓመታት	0.7%
ድምር	70 ዓመታት	100%

የነሳው የአገሩ ወቅታዊ ጉዳይ ነው። ብዙው “ነፍስ አወቅ” ኢትዮጵያዊ ዜጋ በየተግባሩና በየውሎ መስኩ ለእንደ ወዳጄ የመጽሐፍ ርዕስ “ምን ሠርቼ ለለፍ?” ለእውነት አቆማለሁ እና ተሳሰቼ ነበር!” ብሎ ቢጠይቅና መልሱን ለማግኘት ቢሞክር ፍሮ የአሳሪኛዎን አገራችንን መልክ ያጠየመውና ያጎሳቀለው የዛሬው መከራችን እንደም ባልበረታብን አለያም ዕድሜው ባጠረ ነበር።

ይህ ምኞታችን ተግባራዊ ባይሆን እንኳን “ልጄ ሆይ እንደምትሞት ሆነህ ኑር፤ እንደምትኖር ሆነህ ሥራ” የሚለው የአዛውንቶች እድሜ ጠገብ ምክር የእያንዳንዱ ዜጋ የሕይወት መርህ ሆኖ ዕንቁቅልሻችንን እያወሰሰበ ካለው ግርግርና ተማሪ መስክንና መረጋጋት በቻልንም ነበር። በፈጣሪ እስትንፋስ ተፈጥሯል የሚባለውና የኅሊና ባለንብረት የሆነው የሰው ልጅ ያለ ባቂ ምክንያት የንጹሐንን ደም አፍስሶ እንደምን የሰላም እንቅልፍ አግኝቶ ተኝቶ ያድራል። በዛሬዎ ጀንበር እያጋጠምን ያለው አንዱ የመከራችን ዕንቁቅልሻችን ይህ ነው።

አገርና ሕዝብን ከጥፋትና ከወድመት ከመታደግ ይልቅ የከፋት ዘዴዎችን ሲያውጡት ማደርንስ በምን ቋንቋ መግለጽ ይቻላል? አየራችንን የበኩሉት እኒህን መሰል ይዘት ያላቸው ዜጎች እንዴት እየተስፋፋ “የባህል ያህል” ሥር ወደ መስደድ ደረጃ ሊደርሱ እንደቻሉ ቆም ብለንና ጨካኝን ልንወያይባቸውና ልንመክርባቸው ይገባል።

የፖለቲካውን ጠዘት በሴራ አክሮ ሕዝብ እንዳይረጋጋ ማድረግ፣ የኢኮኖሚውን አውታር በማናጋት ዜጎች ቀለባቸው እምባ እንዲሆን በስግብግብነት ተጠፍሮ በጭካኔ የዕለት እንጀራ ላይ መፍረድ፣ ፍትሕን ማግመም፣ ተገልጋይን ማስለቀስ፣ በማንነት ፍረጃ ላይ እየተረጋገጡ ከሰብአዊ ማኅበር ወዘተ. ትሩፋቱ ምን ሊሆን እንደሚችል ማሰብ በራሱ ናላን ያዘራል። እነዚህን መሰል ማሕበራዊ ጉድግዳዎች መቅረፍና ማስወገድ የሚቻለው ከከዳኝነት አውነትና ከጎሊናችን ጋር እርቅ ፈጥረን ለራሳችንና ለሌሎች የሰላም

መልእክተኛ ሆነን ስንገኝ ብቻ ነው።

ስራስ የሚታወጅ —የከተት ጥሪ፤

በዚህ ዕድሜ ጠገብ ጋዜጣ ላይ እጅግ በርካታ አገራዊ ህይወትን እየቀሰነና መልካሙን እየበረታታን ያለ መታከትና ያለ መቆጠብ መጻፍ ከጀመርን እነሆ ወደ አራት አስርት ዓመታት ልንጠጋ ጫፉ ላይ ደርሰናል። በመቶዎች ምናልባትም በሺህዎች ሊቆጠሩ የሚችሉት አብዛኞቹ ጽሑፎች በአገራዊ ጉዳዮች ላይ ያተኮሩና ወደ ኅሊናችንና ወደ ቀልባችን ተመልሰን እንድንሰክን የሚያበረታቱ ናቸው።

በአንድ ወቅት ለንባብ የበቃን አንድ የምርምርና የጥናት ውጤት መነሻ በማድረግ ይህ ደግሞ በአንድ አገራዊ መጽሔት ላይ ሃሳብን ለማጋራት ሞክሯል። ጽሑፉ ለንባብ ከበቃ በኋላ በርካታ አስተያየቶች ደርሰውት እንደነበርም ያስታውሳል። ብዙ አንባቢያን በትንታኔው መደሰታቸውና የተዘረዘረው እውነታ እንዳባላቸው ቢገልጹም ጥቂት የማይባሉ አንባቢያን ግን በግኝቱ ላይ ልዩ ልዩ ጥያቄዎችን ማንሳታቸው አልቀረም ነበር።

ጥናቱ በተለያዩ አገራት ውስጥ የተሰራ ሲሆን መነሻ የተደረገውም በቅዱስ መጽሐፍ ውስጥ (መዝሙር ዳዊት ምዕራፍ 90 ቁጥር 10) የተጠቀሰውና በብዙዎች ዘንድ እንደ ብሄል ተደጋግሞ የሚነገረውና የሰው የዕድሜ ጣሪያ የተወሰነበትን “የዘመናቸውን ዕድሜ ሰባ ዓመት ቢበረታ ሰማንያ ዓመት ነው። ቢበዛ ግን ድካምና መከራ ነው” የሚለው ሃሳብ ነው። በጥናቱ ላይ የተሳፉት የተለያዩ የጥናት ዘርፍ ምሁራን በጋራ ተስማምተው የወሰኑትም “ሰባ ዓመት” የሚለውን ጣሪያ ሲሆን ይህኛን ቁራጭ አማካይ ዕድሜ በምንና ምን ጉዳዮች ላይ ሽንሽን በማዋል ፍረን እንደምናልፍ በሚገባ በሰንጠረዥ አመለካከተዋል።

ከእነ ጥያቄዎችንም ቢሆን በአጥፊዎቹ የተዘጋጀውን የስታስቲክስን መረጃ እንደ መነሻ በመውሰድ የራሳችንን አስተያየት እያከልኑበት ማንነታችንን እንድንፈትሽበት

ትንታኔውን እንደሚከተለው እናስታውሳለን።

ይህ የጥናት ግኝት ከአገር አገር፣ ከባህል ባህል፣ ከተሞክሮ ተሞክሮ ወዘተ. ሊለያይ እንደሚችል በሚገባ ይታወቃል። የእያንዳንዱ ሰው የሕይወት ተሞክሮና አኗኗርም በሽንጻኖ ከቀረበው ዜና መዋዕል ጋር በእጅጉ ሊደረግም ሆነ ሊደጋገፍ እንደሚችል ለማናቸንም አይጠፋንም። የቁጥሩና የመቶኛው ስሌት ይለያይ ካልሆነ በስተቀር ከእውነታው ነፃ መሆን ግን ከቶውንም እንደማይቻል ማሳወቁ አይከፋም።

ሌሎችን ዝርዝር ጉዳዮች ለጊዜው እናቆይና እያንዳንዱ አቅሙ ለሥራና ለታላላቅነት፣ ጤንነቱም አስተማማኝ የሆነ ግለሰብ በዕድሜ ቆይታ ዘመኑ በተግባሩ ላይ የሚያሳልፋቸው አሥራ ስድስት ዓመታት (22.8%) እንዳሉ ሆነው፤ ስሌቱ ሊበዛም ሆነ ሊያንስ እንደሚችል ልብ ይሏል፤ ጥያቄው መሆን የሚገባው “ስንት ዓመት በሥራ ላይ ተጠምጄ ኖርኩ?” ማለት ብቻም ሳይሆን “የማልፈው ምን ቋሚ ሐውልት አቁሜ ነው?” የሚለው ሊሆን ይገባል።

ከአሁን ቀደም በዚህ ጋዜጣ ላይ Todd Henry የተባሉ እንግሊዘኛ ደራሲ “Die Empty” በሚል ርዕስ የጻፉትን እጅግ ተወዳጅና ተነባቢ መጽሐፍ አስመልክቼ ዘርዘር ያሉ ሃሳቦችን ማካፈል አይዘነጋም። የመጽሐፉ ዋነኛ የጭብጥ አስኳል፣ “በተሠጠህ የሕይወት ዘመን ያለሽን እውቀት፣ ሀብት፣ ብቃትና በጎነት፣ ያለ ስስት ለሰው ልጆች ሁሉ የጋራ በረከት እንዲሆን እንጠናጥራለን አለፍ እንጂ ለአፈር ቀለብ እንዲሆን በክፋትና በስግብግብነት ተገንዘህ ዓለምን አትሰናበት” የሚል እንደነበር የጋዜጣው ቤተሰቦች ያስታውሱ ይመስለናል።

የመምህርና ደራሲ ስሜ ታደሰን “ምን ሠርተን እንለፍ?” የመጽሐፍ ርዕስም ለመዋሰን ያስፈለገበት ዋነኛ ምክንያት ይኸው ነው። ርዕሱ ይኸንን መሰል ሞታች እውነታ በሚገባ ማጉላት ብቻም ሳይሆን ለዛሬው ዕለት ረቡዕ የቀረበውን የመልእክታችንን አንኳር ሃሳብ የመሸከም አቅሙም ከፍ ያለ መሆኑን በማስታወስ ጭምር።

በየትኛውም አገርና ባህል ወይም ዐውድ ውስጥ የተፈጠረ የሰው ልጅ በሙሉ (ሰባም ይሁን ሰማንያ ወይም መቶ ከምናምን) የተቀረጠለት ዕድሜው አብቅቶ ግባ መሬቱ እንደሚፈጸም ይዘነጋ ካልሆነ በስተቀር ሊረሳ የሚችል አይደለም። ትኩረት ሊሰጥበት የሚገባው ዋነኛው ሃሳብ የአሚሚታችን ሳይነትና የሞታችን ጉዳይ ብቻ ሳይሆን “ምን ሠርተን እንለፍ?” የሚለው ሞታች ጥያቄ ቀዳሚ ትኩረታችን ሊሆን ይገባል። ይህንን የማንፈጸም ከሆነ ግን “ሞት ሲደርስ ቄስ፤ ጦር ሲደርስ ፈረስ” ይሆንና በፀፀት እየተቀጣን ወደ መቃብራችን ለማዝገም እንገደዳለን።

እያንዳንዱ ነፍስ አወቅ ዜጋ ይህንኑ እውነታ ተረድቶ የበጎነቱን አሻራ ዘር ያለንናገት በመከራት የኢትዮጵያና የኢትዮጵያዊነት መልክና የአኗኗራችን ውበት እንዲደመቅ የራሱን ጠጠር አኑሮ ቢያልፍ አገራችንና ሕዝባችን እንደምን ከፍ ወዳለ ደረጃ መመንደግ እንደሚችሉ ለማመን አይከብድም።

“ምን ሠርቼ ለለፍ፣ የጣት ገድ ይሁን፤

ማምሻ ሳይ ትካዜ፤ መርዶ እንዳይሆንብን።

አለች ይባላል ሙሾ አሙሽዋ አስረጋጅ። ይኼው ነው። ሰላም ይሁን።

ንግድና ግብይት

በመሰረታዊ የምግብ ምርቶች ላይ የሚታየውን ክፍተት መሙላትን ያለመው ጥናት

ፍ.ሬ.ደ.ወት አወቀ

አዲስ አበባ የኢትዮጵያ ዋና ከተማ የአፍሪካ ህብረትና የዓለም አቀፍ ተቋማት መቀመጫ እንደመሆኗ በፖለቲካ፣ በግንባርና በኢኮኖሚ እንቅስቃሴዎች ከክልል ከተሞች በተለየ ሁኔታ ምቅና ደመቅ ትላለች። በመሰረተ ልማቶቿም የተሻሻሉት ለኑሮ ምቹ የሆኑት ከተማ ናት።

ለኑሮ ምቹ ሁኔታዎች ያሏት፣ በርካታ የአገሪቱ ዜጎች ስራ ፍለጋ፣ ሌሎች ደግሞ በከተማዋ ካለው አንጻራዊ ሰላም ጋር በተያያዘ የዜጎች ምርጫ እየሆኑት የምትገኘው ይህች መዲና፣ በሰላም አጦትና በመሰረተው የተቸገሩ የጎረቤት አልፎም ተርፎ የሩቅ አገሮች ስደተኞች ምርጫም ሆናለች። ከተማዋ የአዝያን ሁሉ ዜጎች መሰረታዊ ፍላጎቶች ለመመለስ እየተውተረተረች ትገኛለች።

የብዙሃኑ መኖሪያ የሆነችው አዲስ አበባ አሁን አሁን ግን በኑሮ ውድነት ያዳከማት ትመስላለች። በአራቱም አቅጣጫ በየጊዜው እየፈለሰ ወደ ጉያዋ ለሚተመው ህዝብ መሰረታዊ ፍላጎቱን ልታሟላለት አቅም አጥታለች። የመኖሪያ ቤት አቅርቦት፣ የጤና፣ ንጹህ የመጠጥ ውሃ፣ የትምህርትና ሌሎች ማህበራዊ ማዳረሻ ፈተና ሆናለች። ከሁሉም በላይ መቆሚያ ባልተገኘለት የኑሮ ውድነት በእጅጉ እየተፈተነች ትገኛለች።

ከተማዋ የኑሮ ውድነቱን ለማርገብ የተለያዩ ተግባሮችን ስታከናውን ቆይታለች። መሰረታዊ የምግብ ሽቀጦችን በሽማግሌ ማህበራት በኩል ለህዝቡ ለማቅረብ በትኩረት መስራቷን ቀጥላለች። ህገወጦችን ለመከላከልና ለመቆጣጠር እየሰራ ይገኛል። በአቅርቦትና ፍላጎት መካከል ያለውን ክፍተት ለመሙላት የከተማዋ አስተዳደር የፋይናንስ አቅርቦት በማድረግ ጭምር እየሰራ ነው። የህብረት ስራ ማህበራት ከከተማ አስተዳደሩ ጋር እየሰሩ ናቸው።

ችግሩ እየተቃለለ ይመጣል ሲባል እየተባባሰ መጥቷል። የሽቀጦች የዋጋ ንረት ህዝቡን ሰቅቶ የያዘው ቀዳሚ ችግር ነው። ማህበረሰቡ እየተፈተነበት ያለው የኑሮ ውድነት በእጅጉ እየሰፋለፈው መምጣቱን የሚገልጸው የአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር ንግድ ቢሮ፣ በጥናት ላይ ተመስርቶ መፍትሔውን ለማፈለግ እየሰራ መሆኑን ይገልጻል።

ቢሮው ሰሞኑን ባዘጋጀው መድረክ በአዲስ አበባ ከተማ የኑሮ ውድነት እየከፋ ሊመጣ የቻለው በተለያዩ ምክንያቶች መሆኑን በጥናት ማረጋገጡን የከተማ አስተዳደሩ አስታውቋል። በተለይም በተለያዩ ምክንያቶች ወደ ከተማዋ የሚፈልሰው የህዝብ ቁጥር በየጊዜው እየጨመረ መምጣቱ በመሰረታዊ የምግብ ሽቀጦች የዋጋ ላይ ከፍተኛ ንረት እያስከተለ መሆኑንም በጥናቱ ማረጋገጥ እንደተቻለ አመለካከቷል።

የአዲስ አበባ ንግድ ቢሮ በከተማው የሚሰተዋለውን የንግድ እንቅስቃሴ ጤናማ ለማድረግና የዋጋ ግሽበትን ለመከላከል የተለያዩ ዘዴዎች ቀይሶ እየሰራ መሆኑን የጠቀሱት የአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር ንግድ ቢሮ ኃላፊ አቶ አደም ኑሪ፣ የኑሮ ውድነቱን መሻሻል በማድረግ በመሰረታዊ የምግብ ፍጆታ ምርትና አቅርቦት ላይ ለሚሰተዋለው ችግር መፍትሔ ለመስጠት ጥናቱ መደረጉን አስታውቀዋል።

በጥናቱም የተለያዩ አካላት ተሳትፎ ያደረጉ ሲሆን፣ የጥናቱ ውጤትም የምግብ ሽቀጦችን የዋጋ ንረት ገታ ለማድረግ የሚያስችል እንደሆነ በመድረኩ ተጠቁሟል።

አቶ አደም እንዳብራሩት፣ ቢሮው ተነሳሽነቱን ወስዶ ከተለያዩ አካላት ጋር ባደረገው ጥናት የተገኘው ውጤት አዲስ አበባ ከተማ በተለያዩ ምክንያቶች ለከፍተኛ የምግብ የዋጋ ንረት ተጋላጭ መሆኗን ማረጋገጥ አስችሏል። ከተማ አስተዳደሩም የምግብ የዋጋ ንረትን ተከትሎ የሚመጣውን የኑሮ ውድነት ለማረጋገጥ በጊዜያዊነትና በዘላቂነት መፍትሔ ያመጣሉ ያላቸውን የተለያዩ አማራጮችን ወስዶ እየሠራ ነው።

የገበያ ማዕከላትን በመገንባትና በማስፋፋት፣ የግብርናና የኢንዱስትሪ ምርቶች አቅርቦትን ማሻሻል፣ የመሰረታዊ ፍጆታ ምርቶች በፍትሃዊነት ተደራሽ እንዲሆኑ ማድረግ፣ በንግድ ስርዓቱ ላይ ቁጥጥር በማካሄድ የዋጋ ንረትን የምርት ቅሽግን መከላከል ላይ እየተሰራ መሆኑን ጠቅሰው፣ የገበያ መሰረተ ልማትን በማስፋፋት ዘመናዊ ቴክኖሎጂን ሥራ ላይ በማዋል፣

በከተማው ህገወጥና የኮንትራባንድ ንግድን ለመከላከልና ለመቆጣጠር በከተማው ፍትሃዊ፣ ዘመናዊና በውድድር ላይ የተመሰረተ የንግድ ሥርዓት ለማስፈን ከፍተኛ ርብርብ እየተደረገ እንደሚገኝ ኃላፊው አብራራተዋል።

በመሰረታዊ የፍጆታ ምርት አቅርቦትና ፍላጎት ላይ የሚታየውን ክፍተት ለመሙላት የአዲስ አበባ ንግድ ቢሮ ጥናቱን መሰረት በማድረግ እንደሚሰራም ተጠቁሟል። ጥናቱ ለመሠረታዊ የምግብ ሽቀጦች የዋጋ ንረት ትልቁ መንስኤ የአቅርቦትና የፍላጎት አለመመጣጠን መሆኑን ማመልከቱን አቶ አደም ተናግረዋል። በተመሳሳይ መልኩ የንግድ ሥርዓቱ ከትራፊክ ቁጥጥር መላላት፣ ምርትን የመደበኛ እና በግብይት ሰንሰለቱ የበርካታ ተዋናዮች ጣልቃገብነት እንዲሁም የጸጥታ ችግር ለዋጋ ንረቱ ሌላኛዎቹ ምክንያቶች መሆናቸውን በጥናቱ መለየት እንደተቻለ ነው ያስረዱት።

የጥናቱ ቡድን መሪ አቶ አንዳለ ተገኝ እንዳብራሩት፣ የጥናቱ ዋና ዓላማ የአዲስ አበባ ከተማ መሰረታዊ የምግብ ሽቀጦች አቅርቦትና ፍላጎት አለመጣጣም ላይ የሚታዩ ክፍተቶችን መሙላት፣ የመፍትሔ አመለካከቶችን ማቅረብም ነው። ጥናቱ በመሰረታዊ የምግብ ሽቀጦች ላይ እየተሰተዋለ ለሚገኘው የዋጋ ንረት ከመላ ምት ያለፈ ተገቢውን ምላሽ ለመስጠት ያስችላል።

አምስት ዓለማዎችን ይዞ ጥናቱ መካሄዱን ጠቅሰው፣ በቀዳሚነት መሰረታዊ የምግብ ምርቶች በጥናት መለያታቸውን፣ ፍላጎቱ ምን ይመስላል፣ አቅርቦቱ ምን ያህል ነው፣ ክፍተቱ በምን ሁኔታ ላይ ነው የሚሉትን መመለስ የቻለ ጥናት እንደሆነም አስታውቀዋል። የከተማዋ የምግብ ምርት አቅርቦቱ በታዎችንም መለየት እንደሚያስችል አብራራተዋል።

እንደ አቶ አንዳለ ገለጸ፣ በመዲናዋ የሚዘወተሩት የምግብ ምርት አይነቶች 23 መሆናቸውን በጥናቱ መለየት ተችሏል። እነዚህም ጥራጥሬ፣ አትክልትና ፍራፍሬ፣ የእንስሳት ተዋጽኦ እና የኢንዱስትሪ ምርቶች በሚል ይመደባሉ። በጥናቱ መሠረት፣ በአሁኑ ጊዜ የመዲናዋ ሕዝብ ብዛት አምስት ነጥብ ሁለት ሚሊዮን ደርሷል፤ ከሕዝቡ አጠቃላይ ወጪ 52 በመቶው ለምግብ ፍጆታ ይውላል።

እነዚህ ወጪዎች መካከልም ጤፍ 57 ነጥብ 7 በመቶ በመያዝ ቀዳሚ ደረጃን የሚይዝ ሲሆን፣ ስንዴ፣ ቀይ ሽንኩርት እና ድንች በቅደም ተከተል ከ2ኛ እስከ 4ኛ ደረጃን ይይዛሉ። በርበሬ፣ ወተት፣ ዘይት፣ ሥጋ፣ እንቁላል

እና ስኳርም በመዲናዋ በጣም ተፈላጊ የምግብ ሽቀጦች ናቸው።

ከምግብ ምርቶቹ ምንጭ እንጂ የመዲናው ሕዝብ በብዛት የሚጠቀማቸው የምርት አይነቶች፣ ከጤፍ የአደዳ፣ ከስንዴ የአቡሲራ፣ ከቀይ ሽንኩርት የሸዋሮቢት፣ ከዳልጋ ከብት የሐረር፣ ከምግብ ዘይት የማሌሽያ፣ ከስኳር የሕንድ ቀዳሚ ደረጃ ላይ መሆናቸውን አቶ አንዳለ አብራራተዋል። ለዋጋ ንረቱ እንደ ምክንያት የተጠቀሱትን ችግሮች በመግታት ያሉትን ምርቶች በአግባቡ መጠቀም እንዲሁም ምርትና ምርታማነትን ማሳደግ ካልተቻለ አሁን እየታየ ያለው እጥረት በአጥፍ እንደሚጨምር በጥናቱ ተለይቷል ይላሉ።

ጥናቱ የከተማዋ ህዝብ የምግብ ምርቶችን ከመጠቀም አንጻር የሰብል ምርቶች 48 በመቶ፣ አትክልትና ፍራፍሬ 29 በመቶ፣ እንስሳት 7 በመቶ እና የኢንዱስትሪ ምርቶች 16 በመቶ እንደሆኑ አመለካከቷል። ጥናቱ በዋናነት በመዲናዋ የሚዘወተሩ የምግብ ፍጆታዎች መጠንና አቅርቦትን እንዲሁም የምግብ ፍጆታዎቹን ምንጮች በውል በመለየት የምግብ አቅርቦቱ የሚጨምርበትን የመፍትሔ ሀሳብ ያመለከተ መሆኑንም አቶ አንዳለ አንስተዋል።

አልጣጣም ያለውን የምግብ ፍላጎትና አቅርቦት ለማጣጣም እንዲሁም እየተባባሰ የመጣውን የዋጋ ንረት ለመከላከል ያለመው የትንቢያ ጥናት ከ2015 እስከ 2025 ዓ.ም ያለውን ጊዜ የሚዳስስ መሆኑን አቶ አደም ይናገራሉ። ጥናቱ የህዝቡን ችግር ከመፍታት አንጻር አይነተኛ ማና የሚኖረው መሆኑን ሲያስረዱ፣ በከተማ ውስጥም ሆነ በአገር እና በዓለም አቀፍ ደረጃ ከፍተኛ የምግብ የዋጋ ጭማሪ እየታየ ገልጸው፣ በአገር ውስጥ ብሎም በአዲስ አበባ ከተማ እየታየ ላለው የምግብ የዋጋ ጭማሪ መሻሻውን በመለየት መፍትሔ ለመስጠት ሳይንሳዊ በሆነ መንገድ ጥናት መካሄዱ ጠቃሚ መሆኑን አስታውቀዋል። ጥናቱ አንጻራዊ በሆነ መንገድ የምግብ የዋጋ ንረትን፣ የአቅርቦትና ፍላጎት አለመጣጣምን ለመቆጣጠር ፋይዳው የጎላ እንደሚሆን ያላቸውን እምነትም ገልጸዋል።

አሁን ላለው የዋጋ ንረት የምርት እጥረት ችግር ብቻ ምክንያት እንዳልሆነም ጠቅሰው፣ የአገሪቱ ምርቶች ወደ ከተማዋ ገበያ ነጻ በሆነ መንገድ ወደ መግባት እንዳልቻለም ተናግረዋል። በተለያዩ ምክንያቶች ማለትም በሰላምና ጸጥታ መደፍረስ እንዲሁም ረዘም ያለ የግብይት ሰንሰለትም በምርት እንቅስቃሴ ላይ አሉታዊ ተጽዕኖ

ማሳደራቸውን ይገልጻሉ።

አቶ አደም ከአዲስ አበባ ከተማ በአራቱም አቅጣጫዎች የሚመጣው ምርት በቀጥታ ጤናማ በሆነ መንገድ ወደ ከተማዋ መግባት እንደሚኖርበት ጠቅሰው፣ ምርቱም ባጠረ የግብይት ሰንሰለት መግባት እንዲችል በህገወጥ ደላሎችና በሌሎችም የሚፈጠሩ ችግሮችን ለመፍታት የንግድ ስርዓቱን ቀልጣፋ በማድረግ ቁጥጥሩንም ጠንካራ ማድረግ የግድ መሆኑን አስገንዝበዋል።

የንግድ ስርዓትን ቀልጣፋ፣ ቁጥጥሩንም ጠንካራ ከማድረግ ባለፈ ቢሮው የዋጋ ንረቱን ለመቀልበስ በዩኒቨርሲቲ በሽማግሌ አማካኝነት ለሽማግሌ ማህበረሰብ የሚያቀርባቸውን ምርቶች አጠናክሮ መቀጠል ያለበት መሆኑን ተጠቁሟል። አቅርቦቱን ለመጨመርም ከአምራቶች ጋር እየሠራ እንደሆነ ወደ ማምረት የመግባት እቅድ እንዳለውም አቶ አደም ጠቁመዋል።

የአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር ንግድ ቢሮ ጥናቱ አንዲካሄድ በተነሳሽነት የተሳተፈ ቢሆንም በጥናቱ የአዲስ አበባ ዩኒቨርሲቲ፣ የኢ.ፌ.ዴ.ሪ ኢንዱስትሪ ሚኒስቴር፣ የአዲስ አበባ ስትራቴጂክ ቡድንና የኢትዮጵያ ስታትስቲክስ አገልግሎት ባለስልጣን መሳተፋቸውንም አቶ አደም ገልጸዋል። ጥናቱ በዋናነት የምርት አቅርቦት እንዲበረታታ እንደሚያስችል ጠቅሰው፣ ለተግባራዊነቱም የፋይናንስ አቅርቦት አለመኖር እንቅፋት እንዳይሆን መደገፍ የሚያስፈልግ መሆኑን ተናግረዋል።

በጥናቱ የተመለከቱት መፍትሔዎች ተግባራዊ እንዲሆኑ የሚመለከታቸው ባለድርሻ አካላት እና ፈጻሚዎች በቅንጅት መሥራትና ኃላፊነታቸውን በአግባቡ መወጣት እንዳለባቸው አቶ አደም ይገልጻሉ። ለዚህም ጊዜ፣ እውቀት፣ ከፍተኛ ልፋትና ብቃት ላለው አመራር መስጠትን ይጠይቃል። ለጥናቱ ተግባራዊነት ሁላችንም በቅንጅት መሳተፍ የግድ ይለናል ያሉት አቶ አደም፣ የአዲስ አበባ ንግድ ቢሮም ጥናቱን ተግባራዊ ለማድረግ ተቆጥረው የተሰጡትን ኃላፊነቶች የማስተባበር ኃላፊነቱን ለመወጣት ይረባረባል ሲሉ ተናግረዋል። መንግሥት የምግብ የዋጋ ንረትን ለመከላከል የሚሰራቸው ሥራዎች እንዲሳኩ የከተማዋ ነዋሪዎችና ሌሎች ባለድርሻ አካላት መንግሥት የሚያስቀምጣቸውን አቅጣጫዎች ለመፈጸም የበኩላቸውን ኃላፊነቶች መወጣት እንዳለባቸው አስገንዝበዋል።

ማረፊያ/ትዝብት

የመንግሥት ባለሥልጣን የግድ ድሃ መሆን አለበት?

ዋስትና አይደለም

ሙስና አጀንዳ በሆነ ቁጥር አንድ ተደጋግሞ የሚነሳ ነገር አለ፤ የመንግሥት ባለሥልጣናት የሆኑት መጠን ይለካል የሚል። ከጠቅላይ ሚኒስትር ዶክተር ዐቢይ ደጋጋሪ ጋር ያለውን ግንኙነት ገምግማ ማድረግ ለሙስና የመንግሥት ባለሥልጣናት አጀንዳ ሆኗል።

ይህ በአንዲት አንዳል የአማራ ክልል ደግሞ የሆኑት መጠናቸው ከገቢያቸው በላይ የሆኑት ላይ ምርመራ ይደረጋል በማለቱ ዜናው ሲዘዋወር ነበር።

የኔ ትዝብት ለምን ምርመራ ይደረግባቸዋል? የሚል አይደለም። ዘርፈው የከበሩ የትኛውም ባለሥልጣናት ተገቢውን ቅጣት ማግኘት አለባቸው። ይህ ሙስናን የመታገል አጀንዳ ተጠናክሮ መቀጠል ያለበት እና ሁላችንም ከመንግሥት ጎን ቆመን ልንተባበረው የሚገባ ነው።

የኔ ትዝብት ከመንግሥት ባለሥልጣናት የሆኑት መጠን ጋር ተያይዞ በቀልድም ሆነ በቁም ነገር የሚነሱ ልማዳዊ አመለካከቶች ላይ ነው። መንግሥት የራሱ መለኪያ እና መመርመሪያ መንገድ ስላለው ሙስናን የሚያጣራበትን መንገድ ለራሱ አንተው።

ዳሩ ግን የብዙዎቻችን ልማዳዊ አመለካከት የመንግሥት ሠራተኛ ሲባል የግድ ድሃ እና ቀጫጫ መሆን ያለበት ይመስለናል። ምንም የሌለው ድሃ ነው ከተባለ እንደ ትክክለኛ የሕዝብ አገልጋይ ሆኖች ነው የሚታይ። በተቃራኒው የራሱ ውድ መኪና ያለው፣ ሰውነቱ ወፈር ያለ ከሆነ «ከሕዝብ ዘርፎ» ነው የሚባል። ሰውየው መለካት ያለበት የተሰጠውን ኃላፊነት በአግባቡ ከመወጣትና ከሙስናም የጸዳ መሆኑን በማወቅ እንጂ በአካላዊ ሰውነቱ እና በሚገለገልባቸው ነገሮች የጥራት ደረጃ መሆን የለበትም።

አንድ የመንግሥት ባለሥልጣን በልጆቹ፣ በወንድሞቹም ሆነ በየትኛውም የቅርብ የቤተሰብ አባል አማካኝነት ብልጥ የቤዝነት ሰው ከሆኑ ሀብታም መሆን

አይችልም? ትልቅ ንግድ ቤት ቢከፍት ለሕዝቡ ሆነ ለአገሪቱ ገጽታ አይጠቅምም?

ከመንግሥት ባለሥልጣንነት ውጭ ያሉ ነጋዴዎችን የተነሱበትን ነገር በጣም እናደንቃለን። በየመገናኛ ብዙኃኑ ዝናቸው ይነገርላቸዋል። ከ200 ብር ተነስቶ ነው፣ ከዶሮ ተነስቶ ነው፣ ቆሎ ከመሸጥ ተነስታ ነው... እየተባለ ይመሰገኑበታል። ከትንሽ ነገር ተነስቶ ትልቅ ደረጃ ላይ መድረስ የሚያስመስግን ስለሆነ ማለት ነው።

ታዲያ እንዲህ ከሆነ በሺዎች የሚቆጠር ደሞዝ የሚያገኙ አንድ ባለሥልጣን ጎበዝ የቤዝነት ሰው ከሆነ ሀብታም መሆን አይችልም ወይ? እንዲያውም የሚያገኘውን ደሞዝ፣ አበልና ሌሎች ጥቅማጥቅሞች ውስጥ ከሚረጭበት ወደ ቤዝነት ቢቀይረው ለአገርም ይጠቅማል።

የዩኒቨርሲቲ ተማሪ እያሉ ሀላችንንም ፈገግ ያሰኘ አንድ የክፍል ጓደኛችን የተናገረው ነገር ትዝብ አለኝ። ፈላጊ ያሰኘን ቀልድ ሆኖ ሳይሆን የልጁ አስተያየት ከሁላችንም ለየት ያለ አተያይ ስለነበር ነው። ነገሩ እንዲህ ነው።

የሆነ «አሳይመንት» ተሰጠን። የተሰጠን ሥራ በግቢው ውስጥ አስገራሚ ሕይወት ያላቸውን ሰዎች ወይም አስተማሪ የሆነ የሕይወት ታሪክ ያላቸውን ፈልጎ በቃለ መጠይቅ የሕይወት ታሪካቸውን መሥራት ነው። ዕቅዱ ተሰጥቶን ያገኘናቸውን ሰዎች ይሆናሉ አይሆኑም የሚለውን ለመምህራችን እያቀረብን ከመምህራም ከተማሪውም አስተያየት እየተሰጠበት ነው።

አንደኛው ቡድን ያቀረበው በግቢው ውስጥ ለበርካታ ዓመታት ከአትክልተኝነት ጀምሮ በተለያዩ የሥራ ዘርፎች ሲያገለግሉ የቆዩ ሽማግሌ ናቸው። የተመረጡበት ምክንያትም ለበርካታ ዓመታት አገልግለው በከፍተኛ ድህነት ውስጥ እየኖሩ መሆኑ ነው። ይሆናል አይሆንም በሚለው ላይ ተወያይበት ተባልን።

አሳይመንትነቱን ልተወውና በሰውየው ሕይወት ላይ የሁላችንም ሀሳብ ተመሳሳይ ነበር። ይህን ያህል

ዓመት የኒቨርሲቲውን ያገለገሉ ሰውየ እንዲህ መቸገር የለባቸውም፤ የኒቨርሲቲው ቤትም ሊሰጣቸው ይገባል አልን።

ይህ አንደኛው ልጅ (ሁሌም እንደመፈላሰፍ ያደርገዋል) እጁን አወጣና አስተያየት መስጠት ጀመረ። «የእኝህን ሰውየ የሕይወት ታሪክ ስትሰሩ የቁጠባ ባህላቸውንም ጠይቋቸው፤ ይህ አልም ያሉ ሰነድም ቢሆኑስ? ገንዘባቸውን ያባከኑት በመጠጥና በሌሎች አልባሌ ነገሮች ቢሆንስ? የኒቨርሲቲው እኮ እንደማንኛውም ሰራተኛ ይሆናል የከፈላቸው፤ እና እርሳቸው አባካኝ የሆኑ እንደሆነ የኒቨርሲቲው ምን ያድርግ?» አለ። በወቅቱ ብንስቅም እየቆየ ሲሄድ ግን «አውነቱን እኮ ነው» ማለትም ጀመርን።

ሽማግሌውን ታላቅ ሰራተኛ እና የግቢው ከፍተኛ ባለውለታ ያደረግናቸው ስለተቸገሩ ሳይሆን አይቀርም። ብዙ ጊዜ ልብ ብላችሁ ከሆነ በምሽት ውስጥ ያለ ሰው ምንም ያህል ለተቋምና ለአገር ውለታ ቢውል ተመስጋኝነቱ ትንሽ ነው። ተመችቶት የሚኖር ሰው የሚሰደበውና የሚወቀሰው ይበልጣል። በአንፃሩ ተቸግሮና ተጎሳቄሎ የሚኖር ደግሞ ሰነፍ ቢሆን እንኳን ተመስጋኝ ነው። ነገሩን ካየነው ግን የሥራ ትጋት ስለተቸገሩ ብቻ ሳይሆን ይችላል። ምክንያቱ ደግሞ ሀብት ያላቸው ሰዎች ከሆዝብ አጭብርብረው ነው ያገኙት የሚል እሳቤ ስላለ ነው።

አሁንም ደግሜ የማሳሰበው ነገር ሌብነትን እያበረታታሁ አይደለም። ዳሩ ግን የአንድ ሰው ጎስቋላ ሕይወት መኖር በራሱ የሰውየውን ሀቅኝነት አያሳይም ነው። በተመሳሳይ የሰውየው ምቹ ኑሮ መኖርም ሌብነቱን አያሳይም ነው። አንድ ትልቅ ባለሥልጣንም ሆነ የቀበሌ ኃላፊ የሚጠቅመኝ የምፈልገውን አገልግሎት በፍጥነት እንዳገኝ ካስደረገልኝ፣ አግባብነት የሌለው ክፍያ እንዳልከፍል የሚያደርግ ሥርዓት ከዘረጋጋኝ እንጂ የራሱ መጎሳቆል አይደለም የሚጠቅመኝ።

እንደማንኛውም ሰው በታክሲ እየሄደ፣ ተራ ምግብ

ቤቶች ውስጥ እየተመገቡ፣ ዝቅተኛ ዋጋ ያላቸውን አልባሳት እየለበሱ፤ ዳሩ ግን የሚመራው መስሪያ ቤት ጉዳዩን የሚያዝረከርከብኝ ከሆነ፣ መክፈል የሌለበን ገንዘብ የሚያስከፍለኝ ከሆነ፤ ይህ ሰውየ ሥልጣኑን በአግባቡ አልተወጣም ነው የሚባለው!

ከላይ የጠቀስኳቸውን የሕዝብ አገልግሎቶች በአግባቡና በፍጥነት እንዲያገኝ የሚያደርግ ሥርዓት ከፈጠረልኝ በራሱ ገንዘብ ለምን ቁርስ ቢሾፍቱ፣ ምሳ ባህርዳር፣ እራት ሐዋሳ እየሄደ አይበላም።

በአርግጥ በሕዝብ ገንዘብ (በመስሪያ ቤቱ በጀት ማለት ነው) የሚያደርገው ከሆነ ነውር ብቻ ሳይሆን በህግም የሚያስጠይቅ ጥፋት ነው። ዳሩ ግን በራሱ (ከኪሱ ማለት ነው) በሚያደርገው መዘኑም ሆነ መመገብ ኃላፊነቱን በአግባቡ ከመወጣቱ በላይ መሆን የለበትም።

በሌላ በኩል ሁልጊዜ ሽር ሽር እና ሁልጊዜ ቅንጦር ሕይወት ፍላጋ ብቻ ከሆነ ምናልባትም ሥራ ሊበድልም ይችላል፤ የተሰጠውን ኃላፊነት በአግባቡ ከሚወጣበት ሰዓት ላይ ይሸረረፋል ማለት ነው። ስለዚህ በራሱ ገንዘብም ቢሆን ከሥራ ሠዓቱ ላይ የግል ፍላጎቱን ለማሟላት መንቀሳቀስ የለበትም።

ከዚያ ውጭ ግን የሀቅኝነት እና የታላቅ ሰራተኛነት መገለጫው ድሃ መሆን አይደለም፤ ይህ ድህነትን ማበረታታት ነው። መንግሥትም ሆነ ሕዝብ ሙስናን መከላከል ሲያቅተው ሰዎች ለፍተው ያገኙትን ነገር ሰርቀው ነው ብሎ መጠርጠር ስንፍና ነው። ምናልባትም የሕዝብን ንብረት እየመዘበረ ድሃ የሚሆን ባለሥልጣንም ይኖራል።

ስለዚህ ከመንግሥትም ሆነ ከሕዝብ የሚጠበቀው ሙስናን መከላከል፣ ሥርዓቱን ማስተካከልና ተጠያቂነትን ማስፈን እንጂ ንግድ ቤት ያለውን ሁሉ እንደ ሌባ ማየት አይደለም፤ ይህ ልማዳችን ሊቀረፍ ይገባል!

ዓለም አቀፍ

መንግሥትን በመቃወሙ የሞት ፍርድ የሚጠብቀው ኢራናዊ ራፐር

በጋዜጣዊ ሪፖርተር

አዲስ አበባ፡ የአገሪቱን መንግሥት የሚቃወሙ ሰልፎችን በመደገፉ ምክንያት በሙስና ወንጀል የተከሰሰው ታዋቂው የኢራን ራፐር በሞት ሊቀጣ እንደሚችል ቢቢሲ ዘገበ።

የ31 ዓመቱ የኢራን ራፐር፣ ቱማጅ ሳሌይሂ ፕሮፓጋንዳን በማሰራጨት፣ ከጠላት አገር ጋር በመተባበር እና ግጭትን በማነሳሳት ተጠርጥሮ ከስ እንደተመሰረተበት አንድ የኢራን ፍርድ ቤት ባለስልጣን አስታውቀዋል።

ቱማጅ ሳሌይሂ፣ ከአንድ ወር በፊት በተቃውሞ ሰልፎች ላይ ሲሳተፍ የሚያሳይ ተንቀሳቃሽ ምስል በማሕበራዊ ሚዲያ ካሰራጨ በኋላ ነበር በቁጥጥር ስር የዋለው ሲሆን ከወራት በፊት ማሻ አሚኒ የተሰኘች ወጣት የኢራንን ጥብቅ የሂጃብ ግዴታ ጥሳለች በሚል በፖሊስ ቁጥጥር ስር እያለች ሕይወቷ ማለፉን ተከትሎ የተቀሰቀሰውን ተቃውሞ የሚደግፍ የራፕ ሙዚቃ ሰርቶ ለህዝብ ማድረሱም ተገልጿል።

በዚህ ተቃውሞም ጋር ተያይዞ እስካሁን ድረስ 451 ሰዎች ህይወታቸውን እንዳጡ ትኩረቱን በኢራን ላይ አድርጎ የሚሰራው የሰብአዊ መብት ተቋም ይፋ ማድረጉ የተገለጸ ሲሆን ከ 18 ሺ በላይ ሰዎች በቁጥጥር ስር ወለዋል።

ራፐር በቁጥጥር ስር ከመሞሉ ከቀናት በፊት ከአሜሪካው ሲቢሲ ጋር ባደረገው ቆይታ “የተቃውሞ ሺዲዮዎችን ማጋራት በተለይም የአገዛዙ ኢላማ እንደሚያደርጉ እና ይህም ከባድ ነው” ሲል ገልጸ ነበር።

ቱማጅ ሳሌይሂ

አከሎም ኢራናውያን በጣም አስከሬ ሁኔታ ውስጥ እንደሚገኙ እና “ኢራናውያን ስልጣኑን፣ ገንዘቡን ብሎም የጦር መሳሪያውን ለማስጠበቅ ሲል ካስፈለገ ሙሉ ሕዝቡን ለመግደል ዝግጁ ከሆነ የማይቆይ አገዛዝ ጋር ተጋፍጠዋል” ሲልም ተናግሮ ነበር።

ከአንድ ወር በፊት ራፐር በቁጥጥር ስር ሲውል የሚያሳየውን ሺዲዮ የኢራን-ብሔራዊ ሚዲያ አስተላልፎት ነበር። በሺዲዮው ላይ ሳሌይሂ ነኝ ያለ እና አይኑ በጨርቅ የተሸፈነ ግለሰብ ተንበርክኮ በሚንቀጠቀጥ ድምጽ የኢራን የጸጥታ ሃይሎች እንዲያመልጡ በተቃውሞ ሰልፍ ወቅት መናገሩ ጥፋት እንደሆነ ሲናገር ይደመጣል።

ሃሳብን በነጻነት በመግለጽ መብት ላይ አተኩሮ የሚሰራው አርቲስት 19 የተሰኘው ተቋም ሳሌይሂ ተገዶ የአምነት ክህደት ቃሉን መስጠቱን ተቃውሟል።

ለአፍሪካ 5 ቢሊዮን ዶላር ማካካሽ ድጋፍ ሊሰጥ ነው

በጋዜጣዊ ሪፖርተር

አዲስ አበባ፡ በሻርም አል ሼኩ የተባበሩት መንግስታት ድርጅት የአየር ንብረት ለውጥ ኮንፈረንስ ላይ አያላን አገራት ለአየር ንብረት ለውጥ ተጋላጭ ለሆነችው ለአፍሪካ 5 ቢሊዮን የአሜሪካን ዶላር ማካካሻ ድጋፍ ለማድረግ መስማማታቸው አል አፍሪካ ድህረ ገጽ አስብቧል።

ይህ ወላኔ ይፋ የተደረገው ከከፍተኛ ድርድር በኋላ መሆኑን የገለጸው ዘገባዉ፤ በተለይ ድጋፉ ለአፍሪካ ከተሞች የመጠጥ ወሃ አቅርቦት የሚወል ሲሆን በአየር ንብረት ሳቢያ ለሚደርስባቸው ኪሳራ እና ጉዳት ማካካሻ የሚሆን የገንዘብ ድጋፍ በዚህ መልኩ መታሰቡ ታሪካዊ ተብሎለታል።

የተባበሩት መንግስታት ድርጅት ዋና ፀሃፊ አንቶኒዮ ጉቴሬዝ ከግብፅ ሻርም አል ሼኩ ባስተላለፉት የሺዲዮ መልእክት “ይህ ጉባዔው ለፍትህ ወሳኝ እርምጃ ወስዷል። ኪሳራ እና ጉዳቱን ለማካካስ ድጋፉ በሚቀጥሉት ጊዜያት ተግባራዊ ለማድረግ እንደሚጀምር ሙሉ እምነቱ ነው” ብለዋል። በአየር ንብረት ቀወስ ስለባ የሆኑ ድምጾችም በትኩረት ሊደመጡ እንደሚገቡም አስምረውበታል።

ዋና ፀሃፊው፣ በማደግ ላይ ያሉ አገራት ለአየር ንብረት አደጋ በጣም ተጋላጭ የሆኑትን ነገር ግን ለአየር ንብረት ቀውሱ ብዙም አስተዋፅዖ ያላደረጉ አገራትን ለማካካስ ለኪሳራ እና ለጉዳት ፈንድ እንዲቋቋም ጠንክር ያለ እና ተደጋጋሚ ጥሪ አቅርበዋል። በጉባኤው ትልቅ አጀንዳ የሆነው ሌላኛው ጉዳይ

ደግሞ የአፍሪካ ከተሞች የመጠጥ ወሃ አቅርቦት ችግር ነው። የአለም ሪሶርስ ኢንስቲትዩት እና በአጋር አካላት እ.ኤ.አ. በ2032 ለ100 የአፍሪካ ከተሞች ለመጠጥ ወሃ አቅርቦት የሚወል 5 ቢሊዮን የአሜሪካን ዶላር ለመመደብ ስምምነት ላይ ደርሰዋል።

በስምምነቱ መሰረት የከተማ አመራሮች የተቀናጀ የወሃ አስተዳደር፣ የተፋሰስ አስተዳደር፣ የጎፀህና አገልግሎትን ማሳደግ፣ የተሻሻለ የዝናብ ወሃ አያያዝ እንዲሁም የተሰከለ ወሃ አያያዝን ጨምሮ የተለያዩ የውሃ ጉዳዮችን ለመፍታት የሚያስችላቸው ለማድረግ የገንዘብ እና የቴክኒክ ድጋፍን በቀጥታ ማግኘት ይችላሉ።

አንቶኒዮ ጉቴሬዝ፣ የአየር ንብረት ለውጥ ሁኔታ የነ ነጥብ 5 ዲግሪ ሴልሺየስ ገደብ ተግባራዊ በማድረግ የሰው ልጅን ከአየር ንብረት አደገኛ ቀውስ መታደግ እንደሚያስፈልግ የፖሪስ ስምምነት ሁሉም አንደገና እንዲያጤን አወስተዋል። የተባበሩት መንግስታት ድርጅት ኃላፊ ለኪሳራ እና ለጉዳት የሚወል ፈንድ አስፈላጊ ቢሆንም በአየር ንብረት ለውጥ ምክንያት አፍሪካ ወደ በረሃ የሚቀይር ተግባር ከተፈጸመ ድጋፍ ብቻውን ትርጉም አልባ መሆኑንም አስገንዝበዋል።

በአህጉረ አፍሪካ ከከሰል ድንጋይ የሀይል አማራጭ ወደ ታዳሽ ሀይል ለማሸጋገር ለመሰረተ ልማት ግንባታው የሙያው 66 ቢሊዮን የአሜሪካን ዶላር እንደሚያስፈልግ የተናገሩት ዋና ፀሃፊው፤ የኢንቨስትመንት እና የውሃ ምንጮችን ለማጎልበት በዓመት ከ9-14 ቢሊዮን የአሜሪካን ዶላር እንደሚያስፈልግም ጠቁመዋል።

Herald
ክሊህ ዘመን
BARIISAA
ወጋከታ
BAKKALCHO

የኮሎኒያል ግብርና ስርዓት ለማስወገድ
ድርጅቶችን ለማግኘት ገንዘብ ይጠቀሙ!
የኢትዮጵያ ፕሬስ ኢንዱስትሪ
ድርጅት
ድረ-ገጽ:- www.press.et
ፈ.ሰ.ክ:- Ethiopian Press Agency

ክሊህ ዘመን

ገጽ 29

ለተሰንበት ግደይ- በአዲስ ርቀት ለአዲስ ክብረውን ተዘጋጅታለች

በርዕይ ፈጣሪ

42ኛው የቫሌንሲያ ማራቶን አሁን ይካሄዳል። በስፔን ከሚካሄዱ የአትሌቲክስ ውድድሮች ሁሉ ተወዳጅ የሆነው ይህ የጎዳና ላይ ሩጫ ከከተማ የቦታ አቀማመጥ ጋር በተያያዘ ፈጣን ሰዓት ለማስመዘገብ ምቹ በመሆኑ በአትሌቶች ዘንድ ተመራጭ ነው። በማራቶን ታዋቂ አትሌቶች ተሳታፊ ሲሆኑ፤ በ10 ኪሎ ሜትር በሚካሄደው ህዝባዊ ሩጫ ደግሞ 30ሺ ሰው ተሳታፊ እንደሚሆንም ታውቋል።

በዓለም አታላቅ የወርቅ ደረጃ ከተሰጣቸው የጎዳና ላይ ሩጫዎች መካከል አንዱ በሆነው በዚህ የሩጫ ውድድር ላይም ኢትዮጵያውያንን ጨምሮ የርቀቱ ዝናዎች አትሌቶች እንደሚገኙ አረጋግጠዋል። በአትሌቲክስ ቤተሰቡ በተሰጠው ቅድመ ግምት መሰረትም ውድድሩ በኢትዮጵያውያን አትሌቶች የበላይነት ይጠናቀቃል በሚል የሚጠበቅ ሆኗል። በተለይ በሴቶች መካከል በሚካሄደው ውድድር ኢትዮጵያዊቷ ወጣት አትሌት ለተሰንበት ግደይ ተሳታፊነቷን ማሳወቅ በውድድሩ አዲስ ነገር እንዲጠበቅ ምክንያት ሆኗል።

በ5 ሺ እና 10ሺ ሜትር አንዲሁም በ15 ኪሎ ሜትር የዓለም ክብረውን ባለቤት የሆነችው ለተሰንበት አሁን ደግሞ ከምትታወቅበት የመጣ ውድድር ወደ ማራቶን ፈታን ያዞረችበት ውድድር ሆኗል። ከቅርብ ጊዜ ወዲህ በጎዳና ላይ ውድድሮች የታዩት አትሌቷ ባለፈው ዓመት በዚህ የቫሌንሲያ ግማሽ ማራቶን ርባ 1:02:52

በሆነ ሰዓት በመግባት የርቀቱን የዓለም ክብረውን በእጅ አስገብታለች። አሁን ደግሞ በረጅም ርቀት ማራቶን ልትወዳደር መዘጋጀቷን ግሎባል ስፕሮት ኮሚዩኒቲን የተሰኘው የስልጠና ቡድኗ አስቀድሞ ነበር ያሳወቀው። ይህንን ተከትሎም የአትሌቷ አሰልጣኝ ኃይሌ እያሱ ከለተሰንበት ጋር ከዓመታት በፊት በ5ሺ ሜትር እና 10ሺ ሜትር እስከ ማራቶን የዓለምን ክብረውን መስበር የሚል እቅድ እንደነበራቸው ገልጾ ነበር። በዚህ መሰረት አትሌቷ አሁን በደረሰችበት ማራቶን አዲስ ነገር ልታስመለክት ትችላለች በሚል ትጠበቃለች።

ለተሰንበት ዝግጅቷን አስመልክታም በስልጠና ቡድኗ በኩል አስተያየቷን ገልጿለች። ዝግጅቷን በአዲስ አበባ ስታደርግ ቆይታ ያጠናቀቀች ሲሆን፤ በሳምንት ለአንድ ቀን 30ኪሎ ሜትር በመሮጥ ርቀቱን እንደተላመደችም ጠቅሷል። አሰልጣኛም ማራቶንን መሮጥ እንደምትችል አረጋግጧል። የመጀመሪያውን የዓለም ክብረውን በ5ሺ የሰበረችው በቫሌንሲያ በመሆኑ በቦታው የተለየ ትውስታ ያላት አትሌቷ ሌላኛውን ህልግን ለማሳካትም ደግሞ በተመሳሳይ ከተማ ማራቶን ትሮጣለች።

በቫሌንሲያ ማራቶን የሴቶች ሩጫ ከዚህ ቀደም ዘጠኝ የሚሆኑ አትሌቶች አሸናፊ ሊሆኑ ችለዋል። ባለፉት ሁለት ዓመታት የበላይነቱን የያዙት ኬንያዊያን አትሌቶች ሲሆኑ፤ የቦታው ፈጣን ሰዓትም እኩስ በ2020 ፔሬት ጄፕፕሮቸር 2:17:16 የተመዘገበ ነው። በዚህ ውድድርም ለመጀመሪያ ጊዜ ተካፋይ የምትሆነውና ክብረውን በመስበር ልምድ ያላት ብርቱዋ አትሌት ለተሰንበት አዲስ ሰዓት ታስመዘግባለች

በርቀት ስትሌት ለተሰንበት ግደይ የመጀመሪያ የማራቶን ተሳትፎዋን ታደርጋለች።

በሚል ትጠበቃለች። ሱቱሜ ከበደ፣ ቲኪ ገላና፣ ትዕግስት ግርማ፣ አታግኝ ወልደ፣ አማኔ ሻንቁሌ፣ ታደለች በቀለ እና ብርካታይት አሸኞ ደግሞ ከለተሰንበት ጋር የሚሮጡ ኢትዮጵያውያን አትሌቶች ናቸው።

በወንዶች በኩል ደግሞ ርቀቱን ከ2 ሰዓት ከ05 ደቂቃ በታች የሮጡ ሰዓት ያህል አትሌቶች ተካፋይ ይሆናሉ። በውድድሩ ተሳታፊ ከሆኑ አትሌቶች ፈጣን ሰዓት ያለው አትሌት ጌታኑ ሞላ ሲሆን፤ በርቀቱ ያስመዘገበው 2:03:34 የሆነ ሰዓት ቀዳሚው ነው። በአምስት ሰዓት ያላቸው ብቻ ከእሱ ያነሰ ሰዓት ያለው ታምራት ቶላም ተጠባቂ አትሌት ነው። የአሪንኮ የዓለም ማራቶን ቻምፒዮና

የሆነው አትሌቱ በማራቶን ከፍተኛ ልምድ አለው። በዚህ ዓመት በተካሄደው የቶኪዮ ማራቶንም ስትሌት ደረጃን በመያዝ ነበር ውድድሩን ያጠናቀቀው። 2:04:27 የሆነ ሰዓት ያለው ሌላኛው ኢትዮጵያዊ አትሌት ዳዊት ወልደደ ደግሞ ስትሌት ባለፈው ሰዓት ነው።

በአምስት ሰዓት ያላቸው ብቻ በመዘግየት አራተኛ ደረጃ ላይ የተቀመጠው አትሌት ደግሞ ጆናታን ኮሪር ነው። አትሌቱ ለኢትዮጵያውያን ፈተና እንደሚሆን ቢገመትም፤ ህዝቄል ተወልደ፣ ጫሉ ዴሶ እና ወርቅነህ ታደሰን የመሳሰሉ አትሌቶች ግን በቀላሉ እጅ የሚሰጡ አይሆኑም።

2ተኛ ዙር የወጣ

ግልጽ የግዢ ጨረታ ማስታወቂያ

በአሮሚያ ክልል አስተዳደር በባሌ ዞን የሮቤ ከተማ ገንዘብ ጽ/ቤት ለ 2015 የበጀት ዓመት 2ተኛ ዙር ግዢ ለሮቤ ከተማ ሴክተር መስሪያ ቤቶች አገልግሎት የሚውሉ፤

- CCTV Camera በግልጽ ጨረታ አወዳድሮ መግዛት ይፈልጋል።

በዚህ መሰረት የሚከተሉትን መስፈርቶች የሚያሟሉ ተጨባጭ መወዳደር የሚችሉ መሆኑን እንገልጻለን።

1. የዘመኑ የታደሰ ንግድ ፍቃድ ያለው የዘመኑ ግብር ከፍሎ ያጠናቀቀና ከገቢዎች ጽ/ቤት ከሊራንስ ማቅረብ የሚችሉ።
2. ተጨማሪ እሴት ታክስ የሚመለከተው ከሆነ የተመዘገበበትን ማስረጃ ማቅረብ የሚችል።
3. ተጨባጭ የጨረታውን ሠነድ ዋናውንና ኮፒ በታሸገ ኤንቪሎፕ ማቅረብ ይኖርባቸዋል።
4. ተጨባጭ የጨረታውን ሠነድ ይህ ማስታወቂያ ከወጣበት ቀን ጀምሮ ለ15 ተከታታይ የስራ ቀናት የማይመለስ ብር 200.00 (ሁለት መቶ) ሮቤ አገር ውስጥ ገቢ ጽ/ቤት በመክፈል ሰነዱን ከሮቤ ከተማ ገንዘብ ጽ/ቤት መግዛት ይችላሉ።
5. ተጨባጭ የሚያቀርቡት እቃ ጥራቱ የተረጋገጠ መሆኑን ማስረጃና በተጨማሪ ይጠቅመኛል የሚሏቸው ማስረጃዎች ከሉ ማቅረብ ይችላሉ።
6. ጨረታው ይህ ማስታወቂያ ከወጣበት በ 16ኛው ቀን 2015 ዓ.ም ከጠዋቱ 3:30 ሰዓት ተዘግቶ በ4:00 ሰዓት ተጨባጭ ወይም ህጋዊ ወኪሎቻቸው በተገኙበት ይከፈታል። ዕለቱ በአል ወይም ዝግ ከሆነ በቀጣዩ የሥራ ቀን ጨረታው ይከፈታል።
7. ተጨባጭ የጨረታ ማስከበሪያ (CPO) ከታወቀ ባንክ 10.000.00 /አስር ሺህ/ ብር ማስያዝ አለባቸው።
8. መስሪያ ቤቱ የተሻለ አማራጭ ካገኘ ጨረታውን በሙሉም ሆነ በክፍል የመሰረዝ መብቱ የተጠበቀ ነው።

ስተጨማሪ መረጃ በስልክ ቁጥር 0226650836 | 3186 / 0913091660

ደውሎ መጠየቅ ይችላሉ።

የሮቤ ከተማ ገንዘብ ጽ/ቤት

ማስተካከያ ተደርጎ የወጣ የጨረታ ማስታወቂያ

በቁጥር 078 ቀን ህዳር 18/2015 ዓ.ም በኢትዮጵያ ፕሬስ ኢንዱስትሪ አዲስ ዘመን ጋዜጣ ገጽ 27 በወጣው ግልጽ ጨረታ ጨረታው አየር ላይ የሚውልበት ቀን ያልተገለጸ ስለሆነ ማስተካከያ ተደርጎ ጨረታው እንደገና እንዲታተም እናስታውቃለን።

በደቡብ/ብ/ህ/ክ/መ/በወላይታ ዞን በባይቲ ከተማ አስተዳደር 4/ጽ/ቤት በ2015 በጀት ዓመት በከተማችን በUIIDP ፕሮግራም በጀትና በከተማው አስተዳደር በጀት የሚሠራውን ሺድ ግንባታ ከቀረበው የሥራ ዝርዝር ዲይጋስት መሠረት በባይቲ ከተማ ጽ/ቤት አካባቢ የሳይት መለያ ቁጥር BODITI/UIIDP/CW-009/2022/23 የሆነውን 4 ብሎክ ሺድ ጨረታ እንዲወጣ በቁጥር በማ/811/2015 በቀን 06/03/2015 ዓ/ም በግብር ደብዳቤ ጨረታ እንዲወጣ በማለት ጠይቀውናል።

በዚህ መሠረት፡-

1. ተጨባጭ አግባብነት ያለውን የ2015 ዓ/ም ግብር የከፈሉበት ማስረጃ፣ በዘርፉ የታደሰ ህጋዊ የግንባታ ፈቃድ ያላቸው፣ የንግድ ምዝገባ የምስክር ወረቀት ያላቸው፣ የግብር መክፈያ መለያ ቁጥር ያለው ቫት ተመዝጋቢ የሆነ በአቅራቢዎች ዝርዝር ውስጥ የተመዘገቡ መሆን አለባቸው።
2. ተጨባጭ በኮንስትራክሽን ዘርፍ GC-5/BC-4 እና ከዚህ በላይ መሆን አለባቸው።
3. CPO/ባንክ ጋራነት/ ከታወቀ ባንክ 100,000 /አንድ መቶ ሺህ/ ብቻ ማቅረብ አለባቸው።
4. ተጨባጭ BID Submission sheet በአግባቡ ሞልቶ ማቅረብ ይጠበቅባቸዋል።
5. የጨረታ ዋጋ ማቅረቢያ ሰነድ እና ቴክኒካል ሰነድ በተለየ በማድረግ አርጂፍና ሁለት ኮፒ በሰም በታሸገ ኤንቪሎፕ አድራሻውን በመጥቀስ በመ/ቤቱ በታሸገ ሳጥን መከተት ይኖርባቸዋል። ተጨባጭ ለፋይናንሻል ግምገማ የመጀመሪያውን ቴክኒካል ግምገማ ማለፍ አለባቸው።
6. ከላይ እንደገለጸነው መስፈርቶችን የሚያሟሉ ተጨባጭ የጨረታ ሰነዱን ይህ ማስታወቂያ ከወጣበት ቀን ጀምሮ በሥራ ሰዓት ለሰነዱ የማይመለስ 300/ ሦስት መቶ ብር/ ብቻ ባይቲ ከተማ ገ/ባ/ቅ/ጽ/ቤት ቀርበው በመክፈል በወሰዱት ደረሰኝ ከባይቲ ከተማ ፋይናንስ ጽ/ቤት ግኝቱ ከዝ ቲም በአካል በመቅረብ የጨረታ ሰነድ መውሰድ ይችላሉ።
7. ጨረታው ከተከፈተ በኋላ ባቀረቡት የመወዳደሪያ ሀሳብ ለውጥ/ማሻሻያ ማድረግ የማይችል መሆኑን እንዲሁም ጨረታው ከተከፈተ በኋላ ከጨረታው ራሳቸውን ማግለል የማይችሉ መሆኑን።
8. ጨረታው በጋዜጣው ላይ በተገለጸው ቦታ፣ ቀንና ሰዓት ይከፈታል።
9. ተወዳዳሪዎች ከዚህ በፊት የሠሩበትን ማስረጃ /የመልካም ሥራ አፈጻጸም ማቅረብ ይኖርባቸዋል።
10. ተጨባጭ የሚያቀርቡት የመወዳደሪያ ሀሳብ ስማቸውን፣ ፈርማቸውንና አድራሻቸውን ማስፈር አለባቸው።
11. ግኝቱ ፈጻሚ አካል ወይም ጽ/ቤት ጨረታውን በክፍል ወይም ሙሉ በሙሉ የመሰረዝ መብቱ የተጠበቀ ነው።
12. አሸናፊው ተጨባጭ አሸናፊነቱ ከተገለጸበት ቀን ጀምሮ ባሉት 10/አስር/ ተከታታይ ቀናት ውስጥ ቀርቦ ውል መግባት ይኖርበታል። ውል ለመግባት ፈቃደኛ ካልሆነ/ውል ለመግባት የማይችል በቁና አሳማኝ ምክንያት መኖሩን አሸናፊነቱን ከተገረጸበት ቀን ጀምሮ ባሉት 5/አምስት/ ቀናት ውስጥ በህጋዊ ማመልከቻ ለአጫራች መ/ቤት የማያቀርብ ከሆነ በዚህ ምክንያት መ/ቤቱን ለሚደርሰው ችግር ተጨባጭ ተጠያቂ ይሆናል።
13. ጨረታውን ይህ ማስታወቂያ ከወጣበት ቀን ለ30 ተከታታይ ቀናት በአየር ላይ ከዋለ በኋላ በ ዕለቱ በ4:00 ሰዓት ታሸጎ በ4:30 ላይ ተጨባጭ ወይም ህጋዊ ወኪሎቻቸው እንዲሁም ታዘቢዎች በተገኙበት ይከፈታል። ጨረታው የሚከፈትበት ቀን የበዓል ቀን ወይም ሰንበት ከሆነ ለቀጣዩ የሥራ ቀን በማስታወቂያው በተጠቀሰው ሰዓትና ጊዜ ይከፈናል።

በደቡብ/ብ/ህ/ክ/መ/በወላይታ ዞን
የባይቲ ከተማ አስተዳደር 4/ጽ/ቤት